

Τα κόκκινα της καθετής

Τα κόκκινα ψάρια των ερασιτών της καθετής

Γράφει ο Ηρακλής Καλογεράκης, Αξιωματικός ΠΝ (εα) και ερασιτέχνης ψαράς

Από κουβέντες με φίλους ερασιτέχνες αλλά και απόψεις ηλεκτρονικών φίλων στο «facebook» με τα εκ διαμέτρου αντίθετα, διαφορετικά, καμιά φορά και ειρωνικά σχόλια, διαπίστωσα πως υπάρχει μια θολή εικόνα σχετικά με το είδος των ψαριών που πιάνονται με την καθετή και ιδιαίτερα στα λεγόμενα «κόκκινα» ψάρια. Όποτε δείχνει κάποιος μια φωτογραφία άλλοι λένε «φαγκρί» άλλοι «συναγρίδα» ή «λυθρίνι», άλλοι μπαλάς, γουρλομάτης, κεφαλάς, κοκ

Επειδή λοιπόν όλα αυτά μοιάζουν μεταξύ τους, και όλα είναι κοκκινωπής απόχρωσης συγκέντρωσα και κατέγραψα τις σχετικές πληροφορίες τις οποίες και σας παρουσιάζω ώστε αφ ενός να υπάρχει ένα κοινό σημείο αναφοράς και αφετέρου να θυμηθούνε οι παλιοί και να μάθουν οι νέοι, μερικά πράγματα σχετικά με τα ψάρια που πιάνουμε. Αξίζει επίσης να αναφέρουμε πως λόγω αυτής της έντονης ομοιότητας στο χρώμα και στο σχήμα μεταξύ μερικών ειδών με ψάρια μεγαλύτερης εμπορικής αξίας, έχει παρατηρηθεί σε αρκετές χώρες εξαπάτηση των καταναλωτών με μίξη ψαριών και πώληση όπως π.χ. το φαγκρί (*pagrus pagrus*) με το σικτοφαγκρί (*pagrus caeruleostictus*) και το φαγκρί της Νέας Ζηλανδίας (*Pagrus auratus*) με το λυθρίνι (*Pagellus Erythrinus*) και με τους μπαλάδες (*Pagellus bogaræno* και *Dentex Macrophthalmus*).

Όλα τα «κόκκινα» ψάρια της καθετής είναι από μια οικογένεια ψαριών, την οικογένεια των Σπαρίδων (*Sparidae*) που ανήκει στην τάξη των Περκόμορφων και περιλαμβάνει 38 γένη με περίπου 155 είδη ψαριών. (σχήμα 1)

Τρία από τα γένη αυτά, Οδοντόψαρα ή Δέντη (*Dentex*), Παγέλλος (*Pagellus*) και Φάγρος (*Pagrus*), περιέχουν κοκκινόψαρα που είναι περιζήτητα, νοστιμότατα και δίνουν μεγάλη χαρά στους ερασιτέχνες αλιείς όταν τα ψάρια αυτά πιάνονται στα αγκίστρια τους.

Στο γένος Οδοντόψαρων-Δέντη (*Dentex*) έχουν αναγνωριστεί 14 είδη εκ των οποίων μόνο τα 4 έχουν εντοπιστεί να ζουν σε Ελληνικά νερά, στο γένος Παγέλλος (*Pagellus*) έχουν αναγνωριστεί 6 είδη εκ των οποίων μόνο τα 4 ζουν στα νερά μας και στο γένος Φάγρος (*Pagrus*) έχουν αναγνωριστεί 6 είδη εκ των οποίων μόνο τα 4 έχουν αναφερθεί πως υπάρχουν και ζουν στις Ελληνικές θάλασσες.

Τα ψάρια αυτά είναι όλα σαρκοφάγα, όλα κατοικούν στο βυθό (πατόψαρα) και ενικά οι Έλληνες ψαράδες αναφέρονται σε αυτά σαν «τα κόκκινα». Στην Αμερική τα κόκκινα ψάρια που ζουν σε ρηχά και εύκρατα νερά λέγονται «Porgy» ενώ αυτά που ζουν σε βαθύτερα νερά λέγονται «bream».

Ας πάμε λοιπόν να τα γνωρίσουμε ένα-ένα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΠΑΡΙΔΩΝ

Γένος Οδοντόψαρων – Δέντη (Dentex)

	Επιστημονικό όνομα	Αγγλικό όνομα	Ελληνικό όνομα	περιοχή
1	Dentex abei lwatsuki	Yellowfin seabream	Οδοντόψαρο	Δυτικός Ειρηνικός από Φιλιππίνες ως Ιαπωνία
2	Dentex angolensis	Angolan dentex	Οδοντόψαρο Αγκόλας	Ανατολικός Ατλαντικός από Μαρόκο ως Αγκόλα
3	Dentex barnardi	Barnard's dentex	Οδοντόψαρο	Ανατολικός Ατλαντικός από Μαρόκο ως Αγκόλα
4	Dentex canariensis	Canary dentex	Οδοντόψαρο Καναρίων	Ανατολικός Ατλαντικός από Ισπανία ως Αγκόλα
5	Dentex carpenter	Yellow snout seabream	Οδοντόψαρο	Ανατ. Ινδικός και Αυστραλία
6	Dentex congoensis	Congo dentex	Οδοντόψαρο Κεντρικής Αφρικής	Ανατολικός Ατλαντικός από Σενεγάλη ως Αγκόλα
7	Dentex dentex	Common dentex	Συναγρίδα	Ανατ. Ατλαντικός και Μεσόγειος
8	Dentex fourmanoiri	Foumanoir's seabream	Οδοντόψαρο	Νοτιοδυτικός Ειρηνικός
9	Dentex gibbosus & Sparus gibbosus	Pink dentex	Τσαούσης, Φαγκρί Κορωνάτο	Ανατ. Ατλαντικός και Μεσόγειος
10	Dentex hypselosomus	Yellowback seabream	Οδοντόψαρο	Νοτιοδυτικός Ειρηνικός
11	Dentex macrophthalmus	Large-eye dentex	Μπαλάς, Γρουλομάτης, Πελαγίσιο Λυθρίνι	Ανατ. Ατλαντικός και Μεσόγειος
12	Dentex maroccanus	Morocco dentex	Συναγρίδα Μαρόκου, Κεφαλάς	Ανατολικός Ατλαντικός Σπάρτα στη Μεσόγειο
13	Dentex spariformis	Saffronfin seabream	Οδοντόψαρο	Ινδικός και Ειρηνικός ωκεανός
14	Dentex tumifrons	Crimson seabream	Οδοντόψαρο	Δυτικός Ειρηνικός από Ινδονησία ως Ιαπωνία

Γένος Παγέλλος (Pagellus)

1	Pagellus acarne	Axillary seabream	Μουσμμούλι, Κατεργάρης, Μούκι	Ανατ. Ατλαντικός & Μεσόγειος
2	Pagellus affinis	Arabian pandora		Δυτικός Ινδικός και Περσικός κόλπος
3	Pagellus bellottii	Red Pandora	Κοκκινολύθρινο	Ανατολικός Ατλαντικός και Δυτική Μεσόγειος
4	Pagellus bogaraveo	Blackspot seabream	Μπαλάς, Κεφαλάς, Αματάς, Σπαρίδι	Ανατ. Ατλαντικός & Μεσόγειος
5	Pagellus erythrinus & Sparus erythrinus	Common pandora, Becker,	Λυθρίνι, Λεθρίνι	Ανατ. Ατλαντικός & Μεσόγειος
6	Pagellus natalensis	Natal pandora		Δυτικός Ινδικός ωκεανός

Γένος Πάγρος (Pagrus)

1	Pagrus africanus	Southern seabream	Αφρικανικό Φαγκρί, Μερτζάνι	Ανατολικός Ατλαντικός
2	Pagrus auratus	Silver seabream	Φαγκρί Νέας Ζηλανδίας	Ειρηνικός & Ινδικός ωκεανός,
3	Pagrus auriga	Redbanded seabream	Ζωνοφαγκρί	Ανατ. Ατλαντικός & Μεσόγειος
4	Pagrus caeruleostictus	Bluespotted seabream	Στικτοφαγκρί	Ανατολικός Ατλαντικός και Μεσόγειος
5	Pagrus major	Red seabream	Φαγκρί Ιαπωνικό	Δυτικός Ειρηνικός από Ιαπωνία μέχρι Νότια Θάλασσα Κίνας
6	Pagrus pagrus	Red porgy	Φαγκρί, Φάγρος, Φαγκρί κορωνάτο	Ανατολικός Ατλαντικός & Μεσόγειος

1. **Τσαούσης, Τσαούσι, Φαγκρολύθρινο, Κορωνάτο**
(**Εμπορικό όνομα: οδοντόψαρο Ανατολικού Ατλαντικού**) (Σχήμα 2)

Επιστημονικό Όνομα: **Dentex gibbosus**, Αγγλικό όνομα: **Pink dentex**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/Dentex-gibbosus.html>

Γενικά: Το όνομα του ψαριού αυτού σημαίνει «άτακτος» και «ιδιότροπος», προφανώς λόγω του ότι προβάλλει μεγάλη αντίσταση όταν πιαστεί στο αγκίστρι. Η ρίζα της λέξης είναι τούρκικη. Τσαούση έλεγαν επί Τουρκοκρατίας τον λοχία του τούρκικου στρατού και Τσαούσες λένε οι Μικρασιάτες τις άτακτες κοπέλες. Σε μερικές περιοχές το λένε και σημαιοφόρο λόγω του λοφίου που σχηματίζεται στη ράχη του. Στην Ιταλία οι ψαράδες το λένε συναγρίδα των κοραλιών (Dentice corazziere) επειδή του αρέσει να συχνάζει σε κοραλλιογενείς βυθούς και σε βυθούς με τραγάνια. Όσοι τα έχετε ψαρέψει ίσως να έχει τύχει να δείτε κομμάτια από κόκκινα κοράλλια στα αγκίστρια σας.

Επίσης τα μεγάλα σε ηλικία ψάρια τα λένε και «κορωνάτα» αφού όσο μεγαλώνουν σχηματίζουν ένα εξόγκωμα στο κεφάλι τους, την κορώννα, που τη συναντάμε και σε άλλα είδη ψαριών όπως και στη συναγρίδα και στο φαγκρί.

Χαρακτηριστικά: Ο τσαούσης, είναι ένα βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) που ανήκει στην οικογένεια των Σπαριδών και στο γένος Dentex. Ζει σε όλη τη Μεσόγειο και στον Ανατολικό Ατλαντικό ωκεανό και το βρίσκουμε να κολυμπά κοπαδιαστά σε βαθιά και καθαρά νερά και σε βάθη 20 - 220 μ.

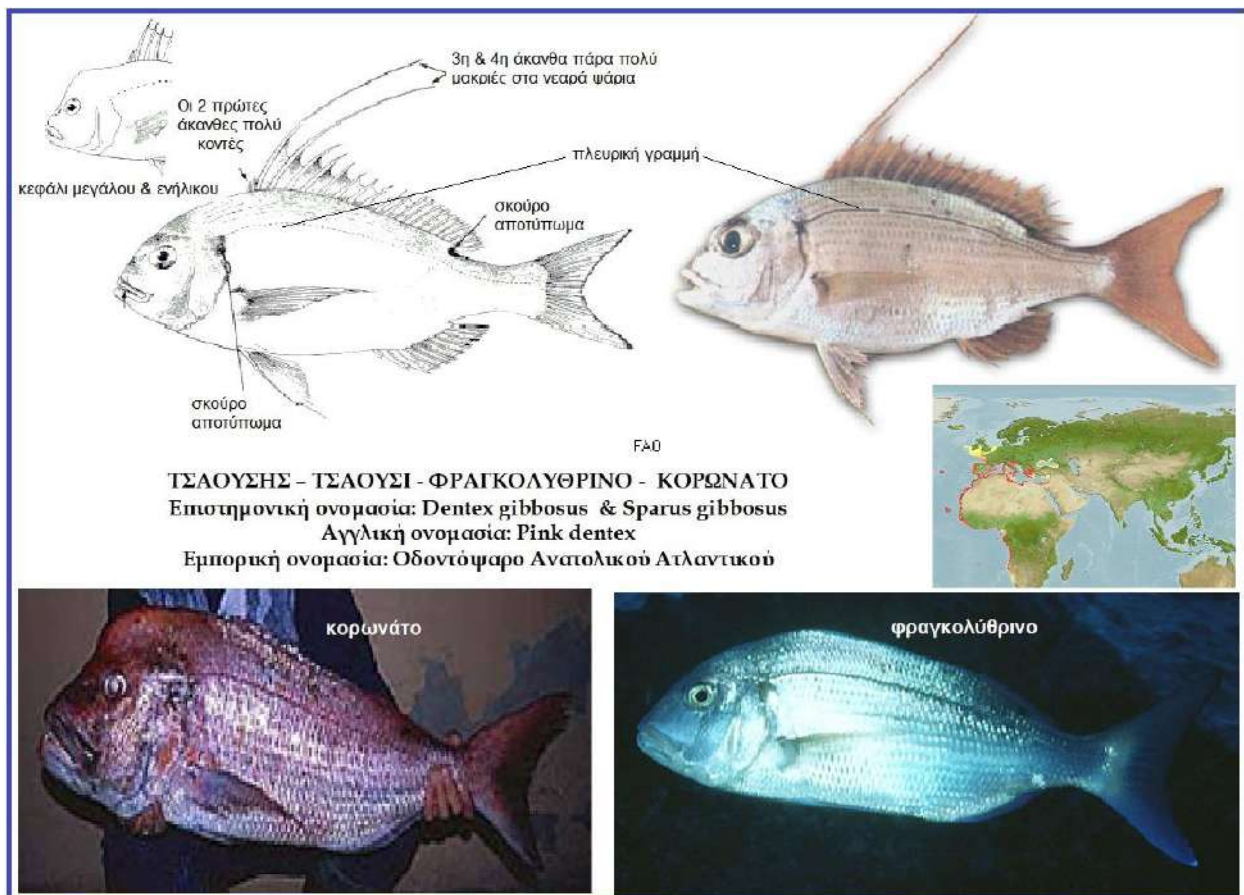
Τον περισσότερο καιρό τα ψάρια αυτά συχνάζουν στις αποχές βράχων (μονόπετρα) και υφάλων (ξέρες), σε περιοχές με σκληρό βυθό (τραγάνες, πέτρες ή χαλίκια) καθώς και σε άμμο γύρω από βράχους και γύρω από ναυάγια. Γενικά τριγυρνούν σε ότι σημείο μπορεί να φιλοξενήσει άλλα ψάρια που αποτελούν τη τροφή τους. Τα μικρής ηλικίας ψάρια συνήθως βρίσκονται κοντά στην ακτή, ενώ τα ενήλικα στα παράκτια ύδατα στην άκρη της ηπειρωτικής πλαγιάς (continental slope).

Ψάρεμα: Ο Τσαούσης είναι ένα πολύ νόστιμο ψάρι, η γεύση του οποίου μοιάζει με της караβίδας και γιαυτό αποτελεί ένα πολύ εμπορικό είδος. Στην αγορά διατίθεται νωπό, κατεψυγμένο ή αποξηραμένο και αλατισμένο και επίσης χρησιμοποιείται για τη παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων.

Ψαρεύονται επαγγελματικά από τράτες με δίχτυα, με παραγάδια και με παγίδες, ενώ από τους ερασιτέχνες αλιείς ψαρεύεται με παραγάδι, με συρτή βυθού, με καθετή, με μολύβι φύλακα και με τις μοντέρνες τεχνικές ζόκα, jigging, και inchiku. Για δόλωμα χρησιμοποιείται γαρίδα, ψαροδόλι, καλαμάρι και σουπιά. Ο Τσαούσης είναι πολύ πιο επιθετικό (αρπαχτικό) ψάρι από όλα τα συγγενικά του είδη και το λιγότερο καχύποπτο στην όψη των εργαλείων μας. Τσιμπάει ακόμα και 15-20 μέτρα ψηλότερα από το βυθό, σε αντίθεση με άλλα είδη που είναι κολλημένα στον πάτο της θάλασσας. Κατά το πιάσιμο του κάνει συνεχή τραβήγματα (κεφάλια) μέχρι την τελευταία στιγμή που θα ανέβει στην επιφάνεια. Στην αρχή, τα πρώτα τραβήγματα μετά το πιάσιμο του, είναι πολύ γερά και βίαια, τουλάχιστο μέχρι τα μεσόνερα και από εκεί και μετά συνεχίζονται μεν αλλά εξασθενημένα.

Σε γενικές γραμμές τα τσαούσια, όπως και τα φαγκριά και οι κεφαλάδες, τα συναντάμε σε συγκεκριμένους τόπους άλλοτε να κολυμπούν σε μικρές ομάδες των 2-3 ατόμων και άλλοτε να είναι μοναχικά με τα υπόλοιπα μέλη του κοπαδιού να είναι λίγο πιο πέρα. Συνήθως τα μεγαλύτερα ψάρια κινούνται περιμετρικά του κοπαδιού σε «νέτες» περιοχές. Αυτά θα τα εντοπίσουμε με τον ανιχνευτή ψαριών και θα πρέπει να έχουμε κατά νου πως πιο πέρα θα έχει και άλλα. Καλύτερη ώρα για το ψάρεμα των μεγάλων κόκκινων είναι νωρίς το πρωί πριν χαράξει, αργά το βράδυ μόλις σκοτεινιάσει ή κατά τη νύχτα. Βέβαια δεν αποκλείετε να τα ψαρέψουμε ακόμη και το μεσημέρι!

Είναι ένα ψάρι μεσαίου μεγέθους και δυνατό. Το σώμα του είναι οβάλ, επίμηκες και συμπιεσμένο στα πλάγια. Μοιάζει αρκετά με το λυθρίνι και με το μικρό φαγκρί (φαγκρόπουλο) γι αυτό και οι ψαράδες το λένε και «Φαγκολύθρινο», όμως έχει πιο λεπτό σώμα από το φαγκρί και πιο στενό ρύγχος. Το σώμα του καλύπτεται από αρκετά μεγάλα και χοντρά λέπια. Λέπια έχει ακόμη και στα μάγουλα του. Το μήκος του είναι συνήθως 25 – 60 εκ. και το βάρος του από ένα ως 5 κιλά. Το μέγιστο καταγραφέν μήκος είναι 1,11 μ και βάρος τα 16,5 κιλά.

Το χρώμα του είναι ροδοκόκκινο, λίγο πιο έντονο και σκούρο από το χρώμα του λυθρινού και του φαγκριού, με γαλαζο-ασημί αντανάκλασεις και σε μερικά με βιολετί στίγματα. Η κοιλιά είναι ανοιχτόχρωμη και το κεφάλι πιο σκούρο. Τα αρσενικά έχουν πιο σκούρα χρώματα ενώ τα θηλυκά είναι πιο πλατιά και κοντά και με έντονα κόκκινα χρώματα. Τα μεγάλα ψάρια έχουν συχνά βυσσινί χρώμα και μαύρες κηλίδες στο κεφάλι τα αρσενικά ή γκριζές τα θηλυκά. Επίσης έχουν ένα μικρό σκουρόχρωμο (καφέ-μαύρο) σημείο μετά το τέλος του ραχιαίου πτερυγίου. ένα άλλο στη μασχάλη του θωρακικού πτερυγίου και μια σκοτεινή περιοχή δίπλα στο πάνω μέρος των μάγουλων περίπου εκεί απ όπου ξεκινά η πλευρική του γραμμή. Επίσης έχουν 1 ή 2 σκούρες γραμμές στο μαλακό μέρος του ραχιαίου πτερυγίου.

Το προφίλ κεφαλής είναι κυρτό στα νεαρά ψάρια ενώ τα μεγαλύτερα, τα αρσενικά, αναπτύσσουν ένα εμφανές εξόγκωμα στο μέτωπο, τη κορώνα, που μεγαλώνει με την αύξηση της ηλικίας και τότε το ψάρι αυτό το λέμε «κορωνάτο». Τα μάτια του είναι σχετικά μικρά σε σχέση με το σώμα του και τα μάτια των άλλων κοκκινόψαρων. Το στόμα του είναι χαμηλά, ελαφρώς λοξό και οι σιαγόνες του άνισες. Τα σαγόνια του είναι πάρα πολύ δυνατά τα δε δόντια του είναι πολλά και κοφτερά. Μπροστά έχει σε κάθε σαγόνι 4 -6 μεγάλα δόντια και στη συνέχεια ακολουθούν 8 -10 μικρότερα δόντια στην κάτω γνάθο και 6 -8 δόντια στην πάνω.

Το ραχιαίο πτερύγιο αποτελείται από 12 άκανθες και 10 ή 11 μαλακές ακτίνες. Οι δυο πρώτες άκανθες είναι κοντές ενώ η 3η και η 4η φεύγουν ψηλά και σχηματίζουν ένα λοφίο που είναι και το χαρακτηριστικό του γνώρισμα σε σύγκριση με το φαγκρί και το λυθρίνι. Το εδρικό του πτερύγιο έχει 3 άκανθες και 7 - 9

μαλακές ακτίνες. Η ουρά του είναι διχλωτή και κοκκινωπή με μία σκουρόχρωμη σκιά στη βάση και στις άκρες της.

Βιολογικά στοιχεία: Είναι σαρκοφάγο ψάρι που του αρέσουν ιδιαίτερα τα καρκινοειδή. Επίσης του αρέσει να κυνηγά άλλα μικρότερα ψάρια, κεφαλόποδα και μαλακόστρακα (γαρίδα, караβίδα, γάμπαρη, αστακοκαραβίδα).

Ζουν περί τα 7 χρόνια και κατά πλειοψηφία είναι αρσενικά.

Είναι ερμαφρόδιτα και τα αρσενικά όταν φτάσουν σε μήκος τα 50 εκατοστά αλλάζουν φύλο και γίνονται θηλυκά.

Η αναπαραγωγή του στις περιοχές της Μεσογείου γίνεται μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου όταν παρατηρείται μια εποχική μετανάστευση των θηλυκών προς τις ακτές για να αφήσουν τα αυγά τους. Τα αρσενικά σπάνια τα ακολουθούν τα θηλυκά.

2. Μπαλάς Γουρλομάτης, Πελαγίσιο Λυθρίνι (σχήμα 3)

Επιστημονικό όνομα *Dentex macrophthalmus*, Αγγλικό όνομα: **Large-eye dentex**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/Dentex-macrophthalmus.html>

Γενικά: Το ψάρι αυτό λέγεται «Γουρλομάτης», εξαιτίας των μεγάλων και γουρλωμένων ματιών που έχει τα οποία πετάγονται έξω όταν τον ανεβάζουμε στην επιφάνεια.

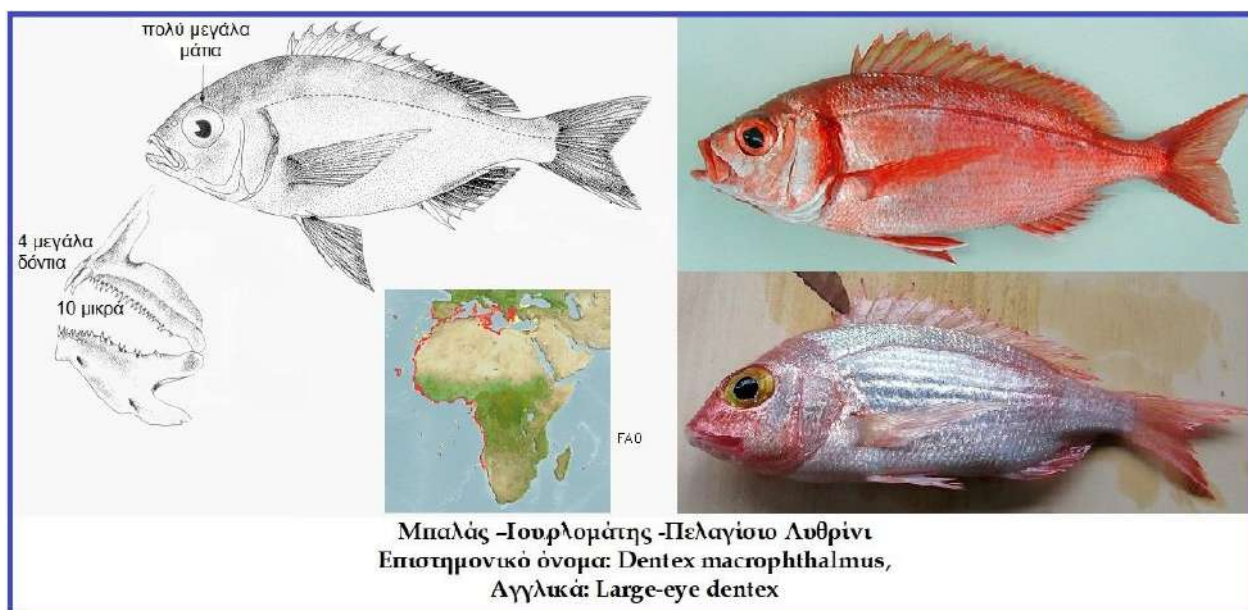
Χαρακτηριστικά: Είναι ένα βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) της οικογένειας των Σπαριδών του γένους *Dentex* που το βρίσκουμε στον ανατολικό Ατλαντικό ωκεανό και στη Μεσόγειο θάλασσα. Στη Μεσόγειο είναι σπάνιο στη βορειοδυτική λεκάνη, κοινό στα νοτιοδυτική και άφθονο στην ανατολική λεκάνη. Δεν υπάρχει στη μαύρη θάλασσα.

Είναι ψάρι κοπαδιαστό που προτιμά τα βαθιά και καθαρά νερά σε βάθη 70 - 200 μ.

Οι γουρλομάτες είναι πολύ λαίμαργα ψάρια, όχι ιδιαίτερα έξυπνα που κατοικούν σε βραχώδεις ή αμμώδεις βυθούς και σε βάθη μέχρι 500 μέτρα στον Ατλαντικό και 200 μ. στο Αιγαίο. Το ψάρι αυτό το βρίσκουμε να κολυμπά στις αποχές της ηπειρωτικής πλαγιάς, σε πάγκους, σε ξέρες, σε τραγάνες και σε αμμώδεις βυθούς. Στις ίδιες βέβαια περιοχές βέβαια θα συναντήσουμε και λυθρίνια, κεφαλάδες, καμιά φορά και μεγάλα μουσμούλια. Τα μεγάλα ψάρια είναι πιο μακριά από τις ακτές ενώ τα νέα πιο κοντά και τέλος μεγαλύτερες συγκεντρώσεις παρατηρούνται σε πάγκους που είναι πιο μακριά από τις ακτές.

Ψάρεμα: Είναι πολύ νόστιμα ψάρια με γευστικότατο λευκό και γλυκό ψαχνό. Γίνονται βραστά, τηγανητά και στη σχάρα. Στην αγορά διατίθενται ως νωπά ή κατεψυγμένα για βρώση και επίσης χρησιμοποιείται στη παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων.

Ψαρεύεται επαγγελματικά με μηχανότρατες, και παραγάδια. Ερασιτεχνικά ψαρεύεται πολύ εύκολα με βαθειά καθετή, με καθετή αλλά και με παραγάδια. Τα δολώματα ποικίλουν αλλά προτιμούν τη φρέσκια γαρίδα αν και η κατεψυγμένη κάνει επίσης καλά τη δουλειά της και επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθούν και λωρίδες καλαμαριού με καλά αποτελέσματα. Τα ψάρια αυτά είναι δύσκολο λόγω του μεγάλου βάθους να εντοπιστούν αλλά είναι πολύ εύκολο το ψάρεμα τους. Όταν με την καθετή πατώσει το μολύβι μας, το αφήνουμε για λίγο και μετά ανασηκώνουμε κανένα μέτρο. Το αφήνουμε και επαναλαμβάνουμε αργά μέχρις ότου αισθανθούμε κάποια αντίσταση οπότε καρφώνουμε πολύ ελαφρά και ανεβάζουμε την καθετή. Ο μπαλάς δεν τσιμπά όπως τα άλλα ψάρια και δεν σπαρταρά κατά το ανέβασμα του.

Περιγραφή: Οι μπαλάδες-γουρλομάτες είναι ψάρια μεσαίου μεγέθους που έχουν το χρώμα του λυθρινιού, την όψη φαγκρόπουλου, αλλά το σώμα τους είναι πιο στρογγυλό και έχουν πολύ μεγαλύτερα μάτια.

Το σώμα τους είναι ωοειδές, λίγο συμπιεσμένο στα πλάγια και με σχετικά μικρά πτερύγια. Το σύνθηδες μήκος τους είναι 20-30 εκατοστά ενώ το μέγιστο καταγεγραμμένο είναι 65 εκατοστά.

Το χρώμα του σώματος και των πτερυγίων είναι κοκκινωπό στη δε πλευρική γραμμή το κόκκινο είναι πιο έντονο. Η ράχη του έχει πιο έντονο χρωματισμό ενώ η άκρη του ραχιαίου πτερυγίου είναι κόκκινη και η βάση του πιο ανοικτού χρώματος. Το εδρικό πτερύγιο ασπρίζει στις άκρες της εξωτερικής πλευράς όπως και τα εξωτερικά περιθώρια του κατώτερου λοβού της ουράς. Ο χρωματισμός γίνεται πιο έντονος κατά τη διάρκεια της περιόδου ωοτοκίας.

Το προφίλ κεφαλής είναι καμπυλωτό και στρωτά κεκλιμένο προς τον αυχένα και τη ράχη του. Από τον αυχένα και προς τα πίσω η καμπυλότητα μικραίνει. Τα μάτια του είναι πολύ μεγάλα, τριπλάσια από τα μάτια του λυθρινιού, η δε διάμετρος τους είναι μεγαλύτερη από το μήκος του ρύγχους τους. Συνήθως τα μάτια τους όταν ανεβάζουμε το ψάρι πάνω διογκώνονται και προεξέχουν σαν φούσκες από το κεφάλι του.

Το στόμα του είναι χαμηλά και επεκτείνεται προς τα πλάγια. Τα σαγόνια του είναι δυνατά και έχουν μερικές σειρές κυνοδόντων με την εξωτερική σειρά να είναι ισχυρότερη. Μπροστά έχει 4 μεγάλα δόντια στην πάνω γνάθο που είναι ορατά και όταν κλείνει το στόμα και 10 μικρότερα στην κάτω γνάθο. Στη συνέχεια έχουν 7 με 20 δόντια μασητήρες στην κάτω γνάθο και 9-12 στην πάνω.

Το ραχιαίο πτερύγιο έχει 11 - 12 πολύ σκληρές ακίδες (άκανθες) και 10 - 11 μαλακές ακτίνες. Οι ακτίνες αυξάνονται σε μήκος από το πρώτο έως το τέταρτο ή το πέμπτο και προοδευτικά μικραίνουν μετά. Το πρωκτικό πτερύγιο στην έδρα του έχει 3 άκανθες και 8 ή 9 μαλακές ακτίνες.

Το σώμα του καλύπτεται από πολλά και σχετικά σκληρά λέπια. Λέπια έχει ακόμη και στα μάγουλα του.

Βιολογικά στοιχεία: Η διάρκεια ζωής τους μπορεί να είναι μέχρι και 38 χρόνια το δε μήκος τους είναι κατά μέσο όρο 15-25 cm ενώ το μέγιστο καταγεγραμμένο μήκος είναι 65 εκατοστά. Τα μεγαλύτερα σε μέγεθος ψάρια τα βρίσκουμε σε μεγαλύτερα βάθη και κατ αναλογία το 70 % είναι θηλυκά.

Τα θηλυκά ωριμάζουν για αναπαραγωγή μόλις φτάσουν το μήκος των 15 εκατοστών που είναι περίπου μόλις γίνουν 2 ετών και τότε μεταμορφώνονται σε αρσενικά. Παρατηρούνται εποχικές μεταναστεύσεις προς και από την ακτή σύμφωνα με τις τοπικές υδρολογικές παραλλαγές και τον βιολογικό τους κύκλο. Η περίοδος αναπαραγωγής τους είναι τον Μάρτιο με Απρίλιο στον Ατλαντικό και τον Απρίλιο με Μάιο στη Μεσόγειο.

Όταν είναι μικρά τρέφονται με πλαγκτόν ενώ όταν μεγαλώσουν τρέφονται με άλλα μικρότερα ψάρια, καρκινοειδή και οστρακόδερμα (γαρίδες, γάμπαρη, αστακοκαραβίδα).

3. Συναγρίδα Μαρόκου – Κεφαλάς Εμπορική ονομασία: Οδοντόψαρο Μαρόκου (Σχήμα 4)

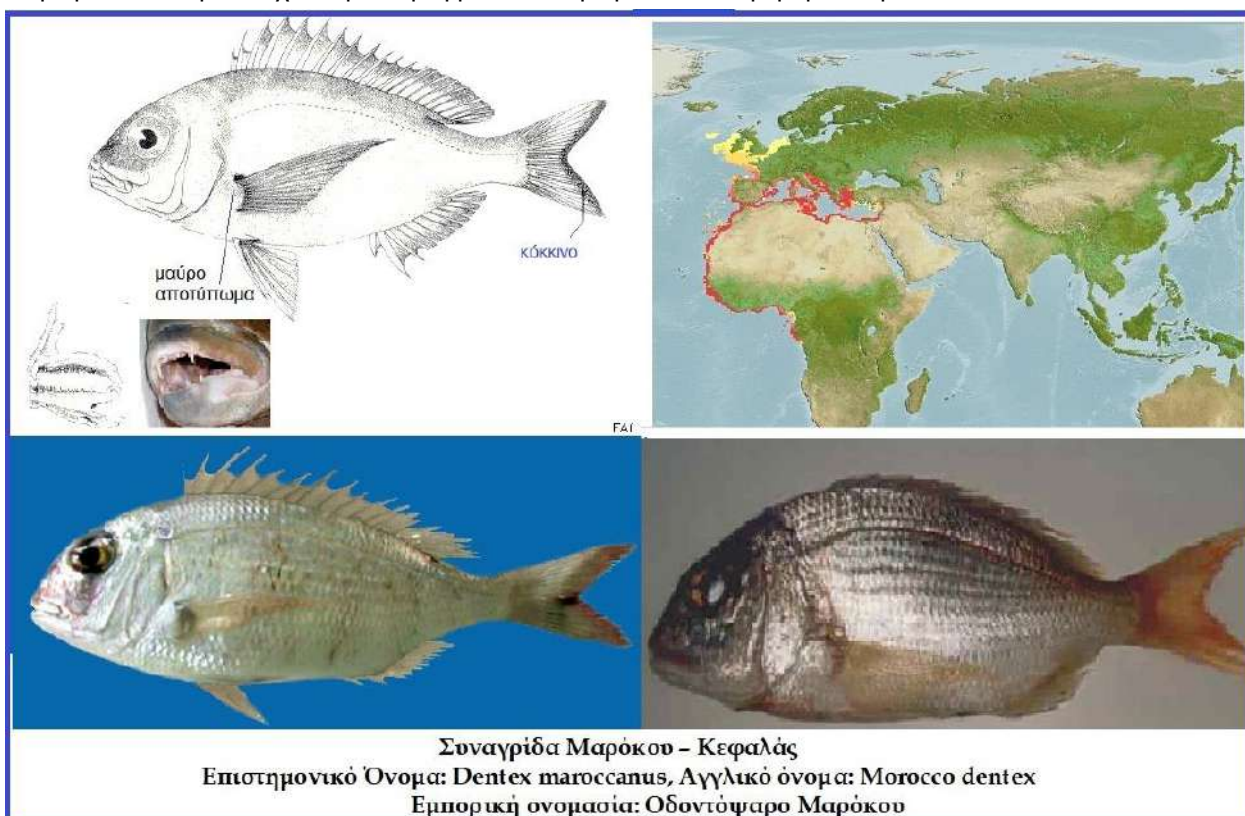
Επιστημονικό Όνομα: **Dentex maroccanus**, Αγγλικό όνομα: **Morocco dentex**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/4538>

Χαρακτηριστικά: Είναι βενθικό και βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) της οικογένειας των Σπαρίδων του γένους Dentex που το βρίσκουμε σε βάθη 20 - 500 μ στους πάγκους και υφάλους με βυθούς διαφόρων τύπων στην Μεσόγειο (μέχρι 250μ) και στον Ανατολικό Ατλαντικό ωκεανό.

Προτιμά να ζει σε καθαρά νερά με βυθούς από πέτρες, βότσαλα, χαλίκι ή ερείπια-μπάζα. Προτιμά τα βαθιά νερά γύρω από βράχους ή ξέρες.

Ψάρεμα: Είναι νόστιμο και εμπορικό είδος που διατίθεται στο εμπόριο νωπό ή κατεψυγμένο. Επίσης διατίθεται και για την παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων. Αλιεύονται επαγγελματικά με τράτες και παραγάδια και ερασιτεχνικά με συρτή βυθού, παραγάδι, καθετή, ψαροτούφεκο.

Περιγραφή: Το σώμα τους είναι οβάλ (μακρύ) και συμπιεσμένο (επίπεδο) στα πλάγια χωρίς λωρίδες ή ράβδους. Το χρώμα τους είναι ανοικτό κόκκινο με ασημί αντανάκλασεις. Το κεφάλι είναι πιο σκούρο, τα πτερύγια ροζέ και το περιφερειακό μέρος των ραχιαίων και πρωκτικών πτερυγίων πιο έντονο ερυθρό. Στη βάση του θωρακικού πτερυγίου έχουν ένα μικρό μαύρο αποτύπωμα. Η ουρά του (το ουραίο πτερύγιο) είναι διχαλωτή και κοκκινωπή με μία σκουρόχρωμη σκιά στη βάση και στις άκρες της. Κατά την περίοδο της ωοτοκίας τα χρώματα τους είναι πολύ πιο έντονα ακόμη και στα αρσενικά.

Συνήθως το μήκος τους είναι 20– 25 εκ. ενώ το μέγιστο καταγραφέν μήκος είναι 45 εκ.

Το κεφάλι τους είναι μεγάλο. Το προφίλ κεφαλής μάλλον κανονικό και κάπως απότομο μπροστά στα μάτια.. Το στόμα είναι χαμηλά και ελαφρά λοξά. Τα σαγόνια του είναι πάρα πολύ δυνατά τα δε δόντια του είναι πολύ κοφτερά. Η οδοντοστοιχία του απαρτίζεται από μερικές σειρές δοντιών με την εξωτερική σειρά να είναι πολύ ισχυρότερη. Μπροστά έχει 4 -6 μεγάλα δόντια σε κάθε σαγόني που είναι ορατά και όταν το στόμα είναι κλειστό και ακολουθούν 9 -12 δόντια κάτω και 7 -9 δόντια στην πάνω γνάθο

Το ραχιαίο πτερύγιο αποτελείται από 12 πολύ σκληρές άκανθες (ακίδες) και 10 ή 11 μαλακές ακτίνες. Αρχικά μέχρι την 4η ή 5η το μήκος αυξάνει προοδευτικά και στη συνέχεια συνεχίζουν χαμηλότερες σχεδόν στο ίδιο ύψος. Το πρωκτικό πτερύγιο στην έδρα του έχει 3 άκανθες και 8 έως 9 μαλακές ακτίνες. Το σώμα του καλύπτεται από αρκετά μεγάλα και χοντρά λέπια. Λέπια έχει ακόμη και στα μάγουλα του.

Βιολογικά στοιχεία: Τα νεαρά ψάρια ζουν κοντά στις ακτές ενώ τα ενήλικα βρίσκονται ανοικτά κοντά στις ηπειρωτικές πλαγιές, στις αποχές του βυθού.

Τρέφονται κυρίως με καρκινοειδή, άλλα ψάρια (γόπες-μαρίδες-σαυρίδια) και μαλάκια.

Σε νεαρή ηλικία είναι ερμαφρόδιτα ενώ ο ερμαφροδισμός έχει παρατηρηθεί και σε μεγαλύτερα. Τα

θηλυκά ωριμάζουν όταν φτάσουν το μήκος των 10 εκατοστών οπότε τότε μεταμορφώνονται σε αρσενικά.

Παρατηρούνται εποχικές μεταναστεύσεις για αναπαραγωγή τα δε θηλυκά πηγαίνουν σε περιοχές βάθους 50-100 μ κοντά στις ακτές για να αφήσουν τα αυγά τους. Στη Μεσόγειο, η αναπαραγωγή γίνεται μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου.

4. Μουσομούλι, Κατεργάρης, Μούκι (Σχήμα 5)

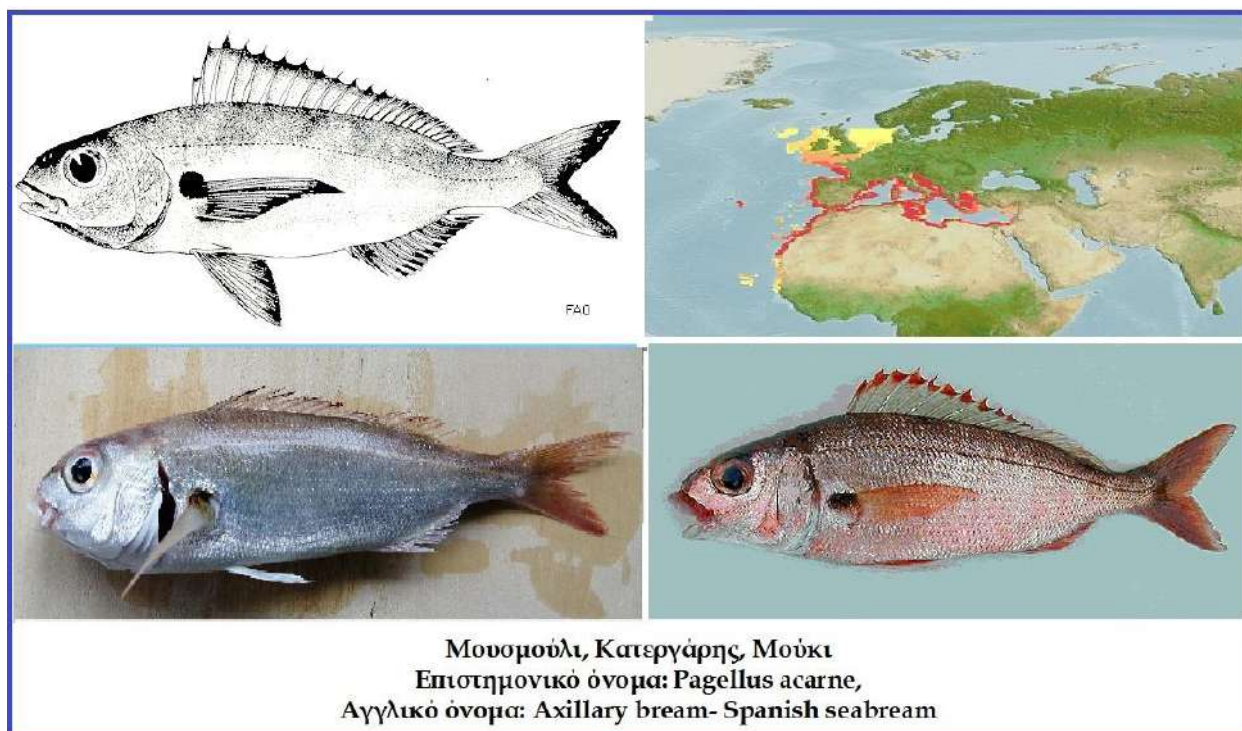
Επιστημονικό όνομα: **Pagellus acarne** Αγγλικό όνομα: **Axillary bream & Spanish seabream**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/Pagellus-acarne.html>

Γενικά: Είναι βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) που ανήκει στην οικογένεια των Σπαριδών του γένους Pagellus και μοιάζει με το λυθρίνι, τον μπαλά και την γόπα. Ονομάστηκε έτσι, γιατί οι ψαράδες λένε πως «μουσμουλεύει», δηλαδή πιπιλά το δόλωμα πριν το φάει. Ίσως γι αυτό το λένε και «κατεργάρη», αφού ξεγελά τους ψαράδες.

Χαρακτηριστικά: Το βρίσκουμε σε παράκτια νερά συνήθως σε βάθη 20 - 100 μ. αλλά μπορεί να ζει και μέχρι βάθος 300μ στη Μεσόγειο και 500μ στον Ατλαντικό. Στην δυτική μεσόγειο είναι σπάνιο ενώ αφθονεί στην ανατολική Μεσόγειο και στις ελληνικές θάλασσες. Ζει κυρίως στις αποχές με σκληρούς βυθούς (πέτρες- χαλίκια- βραχώδεις) σε μεγάλα βάθη αλλά και σε βυθούς με λιβάδια ποσειδωνίας, σε τραγάνες ακόμη και σε αμμώδεις και αμμο-λασπώδεις βυθούς. Σε νεαρή ηλικία ζει κοντά στις ακτές και όσο μεγαλώνει πηγαίνει σε βαθύτερα νερά. Το μουσομούλι ζει πάντα κοπαδιαστά και γι αυτό όταν τα βρουν οι ψαράδες μπορούν να κάνουν μεγάλα νούμερα. Αν όμως τα μουσομούλια είναι μικρά τότε δεν τα θέλει κανείς γιατί ορμάνε και τρώνε αμέσως το δόλωμα και δεν αφήνουν τίποτα στα άλλα ψάρια.

Αλιεία: Είναι νόστιμο και γευστικότατο ψάρι με λευκό κρέας που γίνεται βραστό, τηγανητό και αν είναι μεγάλο και στη σχάρα. Ψαρεύεται επαγγελματικά σε βαθιά νερά με μηχανότρατες, δίχτυα και παραγάδια και ερασιτεχνικά με καθετή και ειδικές καθετές τις μπαλαδοκαθετές ή μουσμουλιέρες. Τσιμπάνε σε όλα τα δολώματα όπως γαρίδα, καλαμάρι, σουπιά και караβιδάκι. Στα μέρη που πιάνεται συχνάζουν επίσης και λυθρίνια και φαγκριά. Το επιτρεπόμενο μέγεθος αλιείας του είναι 17 εκατοστά.

Περιγραφή: Το σώμα τους είναι επίμηκες, μακρουλό και λιγότερο συμπίεσμένο πλευρικά από ότι είναι του λυθρινιού ή του μπαλά και δεν έχει λωρίδες ή γραμμές. Η εμφάνιση του είναι κάτι μεταξύ του λυθρινιού και της γόπας. Το χρώμα του είναι γκριζορόδινο στη ράχη, απαλό ροζ στα πλευρά και ασημί στη κοιλιά με μια πολύ εμφανή σκούρα κηλίδα, ένα μαύρο αποτύπωμα, στο πλάι, στην αρχή των σθηθιαίων πτερυγίων που αποτελεί και ένα κύριο χαρακτηριστικό του.

Αυτά που είναι σε τραγάνες και σε βαθιά νερά έχουν πιο έντονα ροζέ χρώματα ενώ αυτά που είναι σε πιο ρηγά νερά και αμμο-λασπώδεις βυθούς είναι πιο απαλού ροδοκόκκινου χρώματος και καμιά φορά εμφανίζουν λοξές καστανές γραμμές και λίγα γαλάζια σημάδια στη ράχη ιδίως αυτά που είναι σε λασπώδεις βυθούς. Συνήθως το μήκος τους είναι 10-25 εκατοστά αλλά μπορεί να φτάσει τα 40 εκατοστά και βάρος τα 800 γραμμάρια. Τα μεγαλύτερα σε μέγεθος τα βρίσκουμε σε μεγαλύτερα βάθη

Το κεφάλι του είναι περίπου το 1/4 του μήκους του, το μέτωπο στρογγυλεύει και μερικές φορές έχει μια γαλανή κηλίδα πάνω από κάθε μάτι. Το στόμα του εσωτερικά είναι μαύρο και η άκρη του βραγχιακού επικαλύμματος κόκκινη. Οι σιαγόνες του έχουν πολλές σειρές μικρών και μυτερών κοπτήρων μπροστά ενώ τα πίσω του δόντια, είναι πολύ ανεπτυγμένα και σχηματίζουν 3-5 σειρές.

Το μακρύ ραχιαίο πτερύγιο έχει 12-13 σκληρές άκανθες (ακίδες) και 10 -12 μαλακές ακτίνες. Έχει δυο κοιλιακά πτερύγια και ένα εδρικό που αποτελείται από 3 σκληρές άκανθες και 9-10 μαλακές ακτίνες.

Η ουρά του είναι διχαλωτή και αποτελείται από δυο ίσους λοβούς.

Το σώμα του καλύπτεται από αρκετά μικρά και μεσαία λέπια.

Βιολογικά στοιχεία: Η διάρκεια ζωής τους είναι περί τα 18 χρόνια.

Είναι ερμαφρόδιτα ψάρια. Όλα σε μικρή ηλικία είναι αρσενικά και μόλις φτάσουν σε μέγεθος 24-30 εκατοστά, τα αρσενικά μεταμορφώνονται σε θηλυκά και αυτό συμβαίνει όταν είναι σε ηλικία από 2 μέχρι 7 ετών.

Το μουσμούλι είναι παμφάγο ψάρι. Τρώει σχεδόν τα πάντα, αλλά προτιμά τα καβουράκια, γαρίδες, μικρά μαλάκια, σκουλήκια του βυθού και εχινόδερμα. Τρώει επίσης άλλα μικρότερα ψάρια και φύκια.

5. Μπαλάς- Κεφαλάς, Αμματάς, Σπαρίδι

Επιστημονική ονομασία: **Pagellus bogaraveo** , Αγγλικό όνομα: **Blackspot & Red seabream, Gunner**
Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/Pagellus-bogaraveo.html>

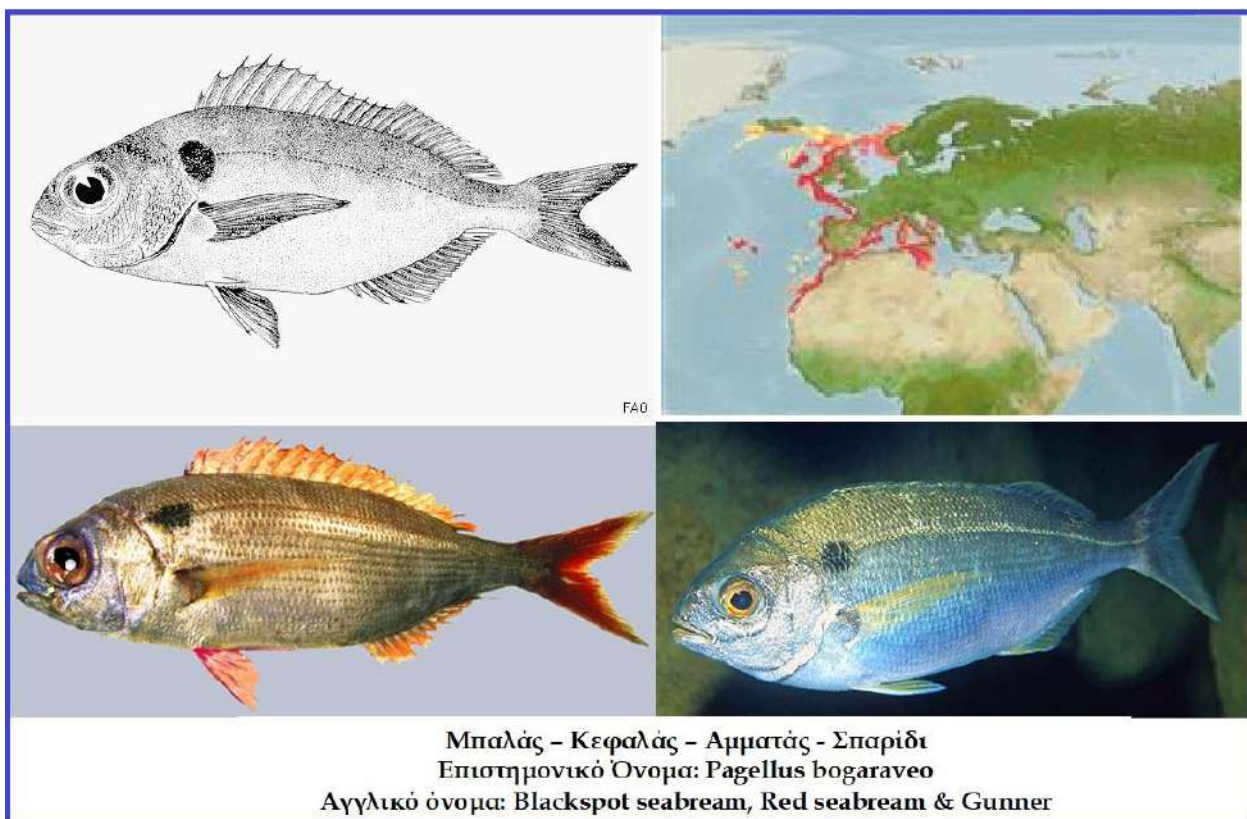
Γενικά: Είναι βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) της οικογένειας Σπαριδών (Sparidae) του γένους Pagellus που το βρίσκουμε σε βραχώδεις, πετρώδεις, αμμώδεις αλλά και σε λασπώδεις βυθούς. Στον Ατλαντικό είναι σε βάθη 150 -700 μέτρα και στη Μεσόγειο σε βάθη 150 – 300 μέτρα.

Ζεί κοπαδιαστά και πραγματοποιεί εποχικές μεταναστεύσεις για αναπαραγωγή. Σε νεαρή ηλικία ζουν κοντά στις ακτές και όσο μεγαλώνουν πηγαίνουν σε βαθύτερα νερά στις ηπειρωτικές πλαγιές και ιδιαίτερα αν είναι δίπλα σε λασπώδη βυθό. Επίσης τον χειμώνα βρίσκονται στα βαθειά νερά ενώ την άνοιξη πλησιάζουν προς τις ακτές.

Ψάρεμα: Είναι νοστιμότατο ψάρι και με μεγάλη εμπορική αξία. Στην αγορά διατίθενται σαν νωπό και σαν κατεψυγμένο και επίσης χρησιμοποιείται στη παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων. Γίνονται ωραία τηγανητά, βραστά και στο φούρνο.

Αλιεύεται επαγγελματικά με μηχανότρατες, δίχτυα και παραγάδια και ερασιτεχνικά με παραγάδι, βαθειά καθετή, καθετή και ειδικότερα με τη μπαλαδοκαθετή.

Το επιτρεπόμενο μέγεθος αλιείας του είναι 33 εκατοστά.

Περιγραφή: Το σώμα τους είναι στιβαρό, σχήματος οβάλ, επίμηκες, πιο μακρουλό από του λυθρινιού, συμπιεσμένο πλευρικά χωρίς λωρίδες ή γραμμές και έχει ένα χαρακτηριστικό σταχτί αποτύπωμα, μια μαύρη κηλίδα δηλαδή, πάνω από τα θωρακικά του πτερύγια.

Το μήκος τους κατά μέσο όρο είναι 25-35 cm ενώ μπορεί να φτάσουν μέχρι και 70 εκατοστά και σε βάρος τα 4 κιλά. Τα μεγαλύτερα σε μέγεθος τα βρίσκουμε σε μεγαλύτερα βάθη.

Όταν ο μπαλάς είναι μικρός το χρώμα του είναι γκριζο-ασημί αλλά καθώς μεγαλώνει το χρώμα του γίνεται ροζ. Γενικά, η πλάτη είναι γκρι ροζ, τα πλευρά του ασημένια και έχει ένα μαύρο σημείο πίσω από το κεφάλι. Όλα τα πτερύγιά του έχουν χρώμα κοκκινωπό ή πορτοκαλί.

Το κεφάλι του είναι μυτερό, μεσαίου μεγέθους, με μεγάλα μάτια και το στόμα του είναι μικρό, μικρότερο από τη διάμετρο των ματιών. Τα δόντια του είναι μικρά και αιχμηρά, κυνόδοντες μπροστά (4 πάνω και 10 κάτω) που ακολουθούνται από μικρότερους σε πολλές σειρές ανάλογα με την ηλικία του.

Το Ραχιαίο πτερύγιο έχει 12-13 σκληρές άκανθες (ακίδες) και 11 -13 μαλακές ακτίνες. Έχει δυο σχετικά μικρά κοιλιακά πτερύγια και ένα εδρικό που αποτελείται από 3 σκληρές άκανθες και 11-12 μαλακές ακτίνες. Η ουρά του είναι διχλωτή με δυο ίσους λοβούς. Το σώμα του καλύπτεται από αρκετά μεσαία και μικρά λέπια.

Βιολογικά στοιχεία: Η διάρκεια ζωής τους είναι περί τα 15 χρόνια

Είναι ερμαφρόδιτα και μόλις φτάσουν μέγεθος 20-30 εκατοστών τα αρσενικά μετατρέπονται σε θηλυκά και αυτό συμβαίνει σε ηλικία από 2 μέχρι 7 ετών. Τα θηλυκά είναι σεξουαλικά ώριμα από το μέγεθος των 22 εκατοστών και μπορούν να κάνουν 70.000 – 500.000 αυγά. Η περίοδος αναπαραγωγής είναι από Ιανουάριο μέχρι Ιούνιο ανάλογα με το γεωγραφικό πλάτος της περιοχής και τότε είναι που τα ενήλικα κινούνται προς την άκρη της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας όπου γονιμοποιούνται και στη συνέχεια ζουν. Ο Κεφαλάς είναι ένα λαίμαργο και παμφάγο ψάρι που τρέφεται με άλλα μικρότερα ψάρια, με θαλάσσια σκουλήκια, με μικρά καρκινοειδή, με μαλάκια ακόμη και με ορισμένα φύκια.

6. Λυθρίνι, Λεθρίνι (Σχήμα 7)

Επιστημονικό όνομα: **Pagellus erythrinus & Sparus erythrinus**,

Αγγλικό όνομα: **Common pandora, Becker**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/Pagellus-erythrinus.html>

Γενικά: Το όνομα του έχει σχέση με το χρώμα που, αφού ετυμολογικά, η ρίζα του είναι το «ερυθρό», δηλαδή το κόκκινο.

Χαρακτηριστικά: Είναι βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) της οικογένειας των Σπαριδών του γένους Pagellus που το βρίσκουμε σε παράκτια νερά του ανατολικού Ατλαντικού ωκεανού, του δυτικού Ειρηνικού και σε όλη τη Μεσόγειο και τη Μαύρη θάλασσα. Ζει σε περιοχές με βάθη από 20 μέχρι 100 μέτρα αλλά μπορεί να βρεθεί και σε βάθη μέχρι 200μ στη Μεσόγειο και 300μ στον Ατλαντικό και Ειρηνικό. Τα λυθρίνια όταν είναι νεαρά είναι πιο κοινωνικά και σχηματίζουν μικρά κοπάδια, ενώ όταν ενηλικιωθούν ζουν μοναχικά ή το πολύ σε μικρές ομάδες ίσως των 3-4 ατόμων. Το καλοκαίρι είναι κοντά σε ακτές ενώ τον χειμώνα πηγαίνουν στα ανοικτά σε βαθύτερες περιοχές. Του αρέσει να ζει και να κολυμπά γύρω από βράχους, πάγκους ή ξέρες που είναι σε μεγάλα βάθη και που έχουν βραχώδη βυθό (πέτρες, χαλίκι), κυρίως σε τραγάνες και πιο σπάνια σε αμμώδεις ακόμη και λασπώδεις βυθούς.

Το Λυθρίνι είναι ο ντόπιος κάτοικος των τραγανότοπων και πολλοί το αποκαλούν «ο άρχοντας της τραγάνας». Εκεί λοιπόν θα το βρούμε γιατί ακριβώς εκεί υπάρχουν οι τροφές που προτιμά. Επίσης θα το αναζητήσουμε σε περιοχές που είναι «λάκκοι» σε βυθούς με τραγάνα, λασποτραγάνα, πέτρες σκόρπιες σε αμμουδερό βυθό και που έχουν το πράσινο μαρουλάκι ή κοράλλια. Στην περιοχή που ζει μετακινείται και καλύπτει σχετικά μεγάλες αποστάσεις. Στις ίδιες περιοχές που θα τα βρούμε μπορεί να συναντήσουμε και άλλα ψάρια, όπως φαγκριά (σε λασποτραγάνες), σπάρους, μουσμούλια, γόπες, χάννους, σαργούς κ.α.

Ψάρεμα: Είναι νόστιμο ψάρι, έχει μεγάλη κατανάλωση και θεωρείται σημαντικό εμπορικό είδος.

Το κρέας του είναι λευκό και λίγο σκληρό σε σχέση με τα άλλα ψάρια της οικογένειας.

Ψαρεύεται επαγγελματικά με δίχτυα από μηχανότρατες, (μανωμένα, απλά, πεζότρατα, βιντζότρατα) και από τους ερασιτέχνες με ψιλό παραγάδι, με καθετή και με πεταχτάρι.

Για δόλωμα χρησιμοποιούμε φρέσκια γαρίδα, ζωντανά σκουλήκια π.χ. ο αμερικάνος, φαραώ, αλλά και πολλά άλλα είδη δολωμάτων όπως караβιδάκι, κόκκινο σκαρτσίνι, μύδι και καλαμάρι.

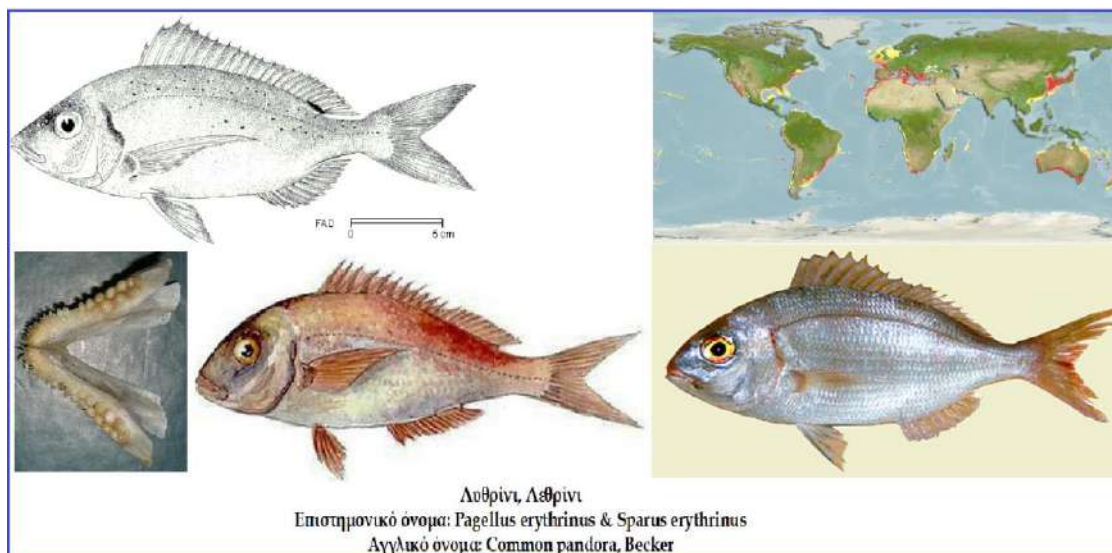
Πρόκειται για ένα πολύ έξυπνο, πονηρό, μίζερο αλλά και πολύ καχύποπτο ψάρι που δεν ορμά στο δόλωμα αλλά παίζει με αυτό και οι τσιμπιές του τις περισσότερες φορές είναι ανεπαίσθητες. Το λυθρίνι για να έρθει κοντά στο αγκίστρι μας τα δολώματα μας πρέπει να είναι τα καλύτερα, να είναι τέλεια δολωμένα και να μην τα έχει ακουμπήσει άλλο ψάρι. Αν προλάβει και πάει άλλο ψάρι τότε πολύ δύσκολα θα το φάει. Αν λοιπόν δεν καταφέρουμε να τα πιάσουμε τις πρώτες τσιμπιές στην καθετή μας, τότε καλό είναι να την ανεβάσουμε, να την ξαναδολώσουμε και στη συνέχεια να την ξαναρίξουμε. Με το που θα πάει κάτω η καθετή παίρνουμε τα μπόσικα και μετά είμαστε σε ετοιμότητα. Στο ψάρεμα του μόλις αισθανθούμε τα ελαφριά τσιμπημάτια δεν καρφώνουμε δυνατά αλλά τραβάμε σιγά-σιγά και στην πρώτη αντίσταση καρφώνουμε δυνατά. Αν περιμένουμε την καλή τσιμπιά τότε σίγουρα δεν θα πιάσουμε λυθρίνι αλλά άλλο ψάρι της περιοχής. Καλύτερη ώρα για ψάρεμα του είναι τις πρώτες πρωινές ώρες, όπως και τα άλλα ψάρια της καθετής και αποτελεί το αγαπημένο ψάρι των εραστών της καθετής. Επίσης καλύτερη περιοχή για ψάρεμα θεωρείται αυτή με σκληρούς βυθούς αλλά που είναι κοντά σε φυκιάδες. Τα λυθρίνια έχουν τους τόπους τους και μάλιστα αλλού κρατά μεγάλα και αλλού μικρά λυθρίνια. Στους τόπους που κρατούν μεγάλα λυθρίνια συνήθως συνυπάρχουν και φαγκριά και συναγρίδες ενώ σε αυτούς με μεσαία θα συναντήσουμε χάννους και μπαλάδες. Μάλιστα παλιοί ψαράδες συνηθίζουν να λένε όπου χάνος και λυθρίνι! Όταν δε τα συναντήσουμε συνιστάται να μαλαγρώνουμε την περιοχή.

Το ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος είναι τα 15 εκ.

Περιγραφή: Το σώμα του λυθρινιού είναι οβάλ επίμηκες, πλατύ και συμπιεσμένο πλευρικά.

Το χρώμα του σώματος και των πτερύγων είναι ροδοκόκκινο απαλό, πιο έντονο χρώμα στα πελαγίσια που βρίσκονται σε τραγάνες και πιο απαλό σε λασποτραγάνες, με μια ασημένια λάμψη και με περισσότερο κόκκινο κάτω από τα βράγχια. Επίσης έχει και μια υποψία χρώματος ασημί με μικρές μπλε κηλίδες στη ράχη του ενώ μερικά φέρουν κάθετες γαλάζιο-ασημί λωρίδες. Ορισμένα έχουν καμιά φορά μια γαλανή κηλίδα πάνω από κάθε μάτι και ένα σκούρο κόκκινο σημάδι στη βάση των τελευταίων ραχιαίων ακτινών. Ο χρωματισμός τους γίνεται πιο έντονος κατά τη διάρκεια της περιόδου ωοτοκίας.

Το κεφάλι του είναι σχετικά μικρό, κυρτό-καμπυλωτό η δε κυρτότητα απο τον αυχένα και πίσω μικραίνει.

Η διάμετρος του ματιού είναι η μισή σε σχέση με το ρύγχος του το οποίο είναι το λιγότερο διπλάσιο αυτής η δε κόρη του ματιού έχει σκούρο χρώμα. Το ρύγχος είναι κωνικού σχήματος και σχετικά οξύ. Το στόμα του είναι σχετικά μεγάλο, κάπως χαμηλά με μαλακά χείλη που επεκτείνεται προς τα πλάγια και το χρώμα εσωτερικά μαυριδερό. Τα δόντια του είναι σχετικά μικρά και αποτελούνται από πολλές σειρές κοππήρων. Τα μπροστά δόντια είναι μικρά και μυτερά ενώ τα πίσω δόντια είναι λίγο μεγαλύτερα και σχηματίζουν 3 με 5 σειρές ανάλογα με την ηλικία.

Το Ραχιαίο πτερύγιο έχει 8-12 σκληρές άκανθες (ακίδες) και 10 ή 11 μαλακές ακτίνες. Η δεύτερη και η τρίτη άκανθα ξεχωρίζουν από τις υπόλοιπες λόγω μεγαλύτερου ύψους με την τρίτη να είναι σαφώς μεγαλύτερη. Τα πλευρικά πτερύγια είναι αρκετά μακριά ξεκινούν από την άκρη της κεφαλής και φτάνουν μέχρι τη μέση του κορμού του. Έχει δυο κοιλιακά πτερύγια και ένα εδρικό. Η πλευρική του γραμμή βρίσκεται ψηλά και το σώμα του έχει αρκετά λέπια. Η ουρά του είναι διχαλωτή και αποτελείται από δυο ίσους λοβούς

Βιολογικά στοιχεία: Η διάρκεια ζωής τους είναι από 10 μέχρι 13 χρόνια. Το μήκος τους είναι 15-30 cm ενώ μπορεί να φτάσουν μέχρι και 60 εκατοστά σε μήκος και 3,2 κιλά βάρος.

Είναι ερμαφρόδιτα. Ωριμάζουν σεξουαλικά σε ηλικία των 2 περίπου ετών ως θηλυκά και μετά γίνονται αρσενικά. Αυτό γίνεται όταν φτάσουν σε μήκος τα 17-25 εκατοστά, δηλ. σε ηλικία 2-3 ετών.

Αναπαράγονται από την άνοιξη μέχρι φθινόπωρο ενώ στις θάλασσες μας μπορεί να έχουν και δύο περιόδους επώασης τον χρόνο (άνοιξη και φθινόπωρο). Ένα θηλυκό μπορεί να απελευθερώσει 20.000 – 150.000 αυγά και η γονιμότητα αυτή αυξάνει προοδευτικά σε σχέση με το μήκος/βάρος και ηλικία του ψαριού.

Το λυθρίνι είναι λαίμαργο και παμφάγο ψάρι. Κυρίως όμως τρέφεται με βενθικά ασπόνδυλα, σκουλήκια και άλλα μικρά ψάρια. Του αρέσουν τα δεκάποδα (μικρές γαρίδες) αλλά τρέφεται και με μαλάκια, οστρακοειδή και εχινόδερμα. Επιβιώνει σε πολλών ειδών πυθμένες (από λασπώδεις έως βραχώδεις) και εξαιτίας αυτού έχει μεγάλη ποικιλία και στη διατροφή του.

7. Ζωνοφαγγρί , Φαγγρί (Σχήμα 8)

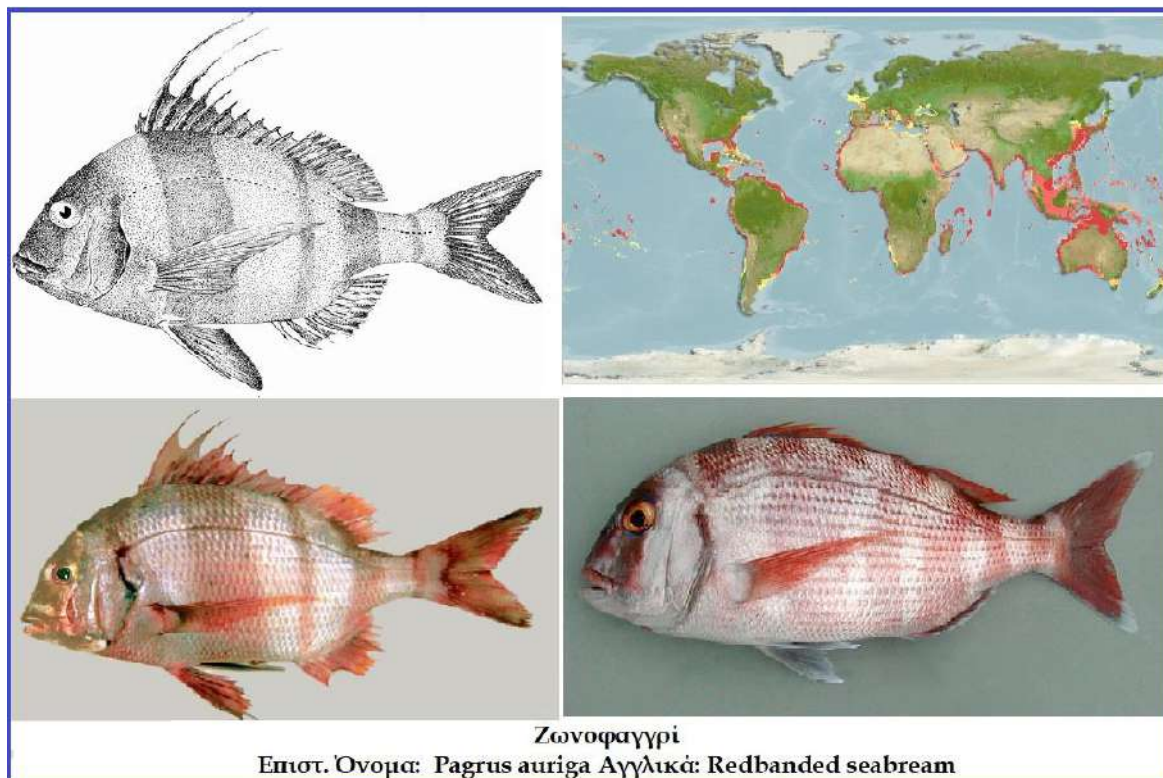
Επιστημονικό όνομα: *Pagrus auriga*, **Αγγλικό όνομα:** Redbanded seabream

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/5066>

Χαρακτηριστικά: Είναι βενθοπελαγικό ψάρι με βενθοπελαγική συμπεριφορά (benthopelagic; Oceanodromous) της οικογένειας των Σπαριδών του γένους *Pagellus* που το βρίσκουμε σε παράκτια νερά του ανατολικού Ατλαντικού ωκεανού και στη Μεσόγειο. Το συναντάμε πάνω από σκληρούς βυθούς και σε βάθη 50 μέ 170 μέτρα. Στην περιοχή που ζει μετακινείται και καλύπτει σχετικά μεγάλες αποστάσεις.

Ψάρεμα: Είναι νοστιμότατα και περιζήτητα ψάρια. Διατίθενται στο εμπόριο νωπά ή κατεψυγμένα και επίσης χρησιμοποιείται για παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων.

Αλιεύεται επαγγελματικά με τράτες βυθού και δίχτυα και από ερασιτέχνες με συρτή βυθού και καθετές.

Περιγραφή: Το σώμα του είναι ωσειδές, σχετικά χοντρό και συμπιεσμένο στα πλευρά. Έχει μεγάλα λέπια και επίσης λέπια έχει και στα μάγουλα του. Το μήκος του είναι συνήθως 30 εκ αλλά μπορεί να φτάσει και τα 80 εκατοστά και βάρος τα 3 κιλά. Το χρώμα του είναι ροζ με ασημένιες αντανακλάσεις και 4 ή 5 σκουροκόκκινες, εναλλασσόμενες παχιές και στενές ραβδώσεις. Στα ενήλικα το χρώμα είναι πιο έντονο και οι γραμμώσεις πιο ξεθωριασμένες ραχιαίο και εδρικό πτερύγιο είναι ροζ με μερικές μαύρες σκιές στις διαχωριστικές μεμβράνες των ακάνθων και ακτινών, ενώ τα θωρακικά είναι χρώματος ροζ- πορτοκαλί.

Οι άκρες των πτερυγίων και η ουρά έχουν μια μαύρη σκιά. Το προφίλ κεφαλής είναι σχεδόν ευθεία. Το στόμα είναι χαμηλά, με παχιά χείλη και ισχυρά σαγόνια. Τα μπροστά δόντια, 4 πάνω και 6 κάτω, είναι σαν κυνόδοντες και μετά ακολουθούν 2 ή 3 σειρές δόντια μασητήρες. Πίσω από τη σειρά με τους κυνόδοντες υπάρχουν μερικά μικρότερα δόντια.

Το ραχιαίο πτερύγιο έχει 11 σκληρές άκανθες και 10 έως 12 μαλακές ακτίνες. Οι πρώτες δύο άκανθες είναι πάντοτε πολύ μικρότερες, η τρίτη έως την πέμπτη είναι πολύ μακριές και ιδιαίτερα στα νεαρά ψάρια νηματοειδείς. Το εδρικό πτερύγιο έχει 3 σκληρές άκανθες και 8 ή 9 μαλακές ακτίνες.

Βιολογικά στοιχεία: Η περίοδος αναπαραγωγής του είναι προς το τέλος του χειμώνα Είναι σαρκοβόρο που τρώει κυρίως δίθυρα μαλάκια, κεφαλόποδα και μερικές φορές καρκινοειδή.

8. Στικτοφαγγρί

Επιστημονικό όνομα: **Pagrus caeruleostictus**, Αγγλικό όνομα: **Bluespotted seabream**

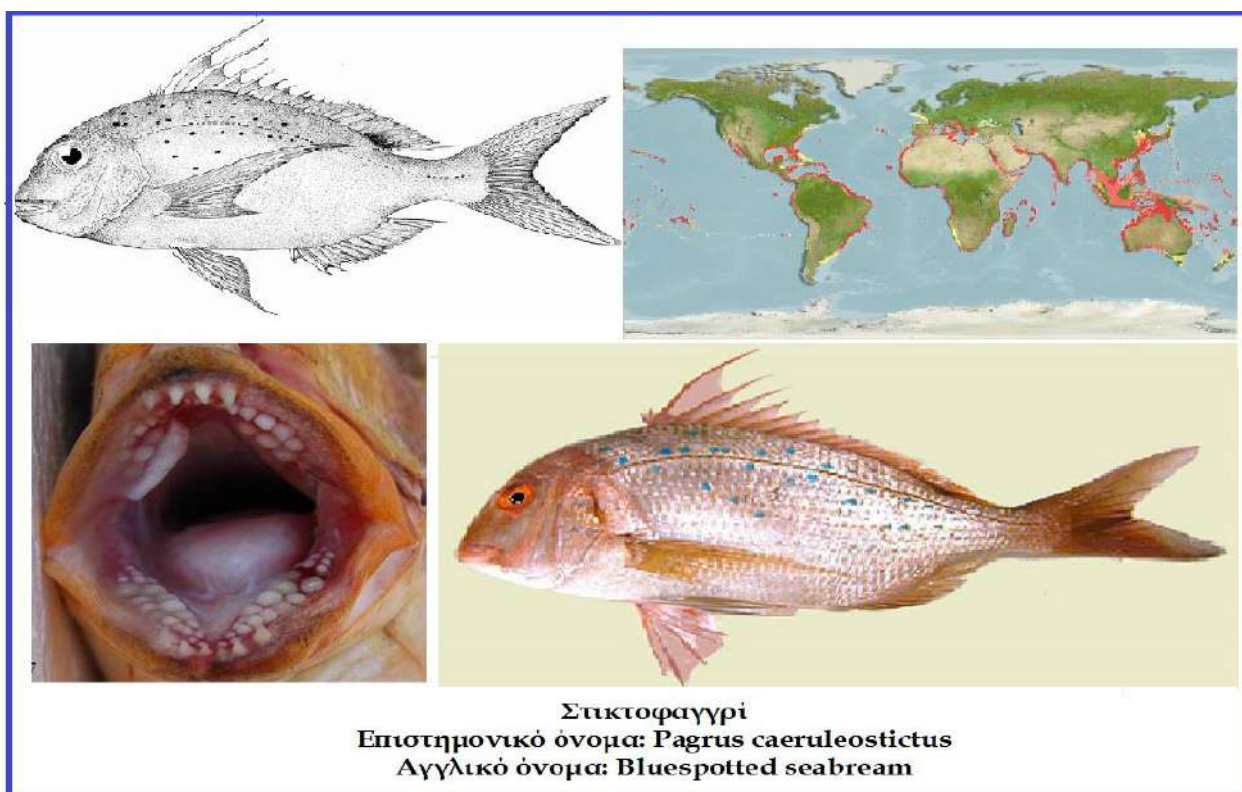
Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/4540>

Χαρακτηριστικά: Είναι βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) της οικογένειας των Σπαριδών του γένους Pagellus που το βρίσκουμε στον Ειρηνικό, Ατλαντικό ωκεανό και Μεσόγειο σε βάθος μέχρι 150μέτρων.

Σε γενικές γραμμές βρίσκονται πάνω σε σκληρούς βυθούς (πετρώδεις, χαλίκια, ανώμαλους-θραύσματα).

Όταν είναι νεαρά βρίσκονται σε περιοχές κοντά στις ακτές ενώ όσο μεγαλώνουν απομακρύνονται και πάνε πιο βαθιά. Το είδος αυτό μπορεί να ζήσει και σε υφάλμυρα νερά.

Ψάρεμα: Είναι ψάρι με νόστιμο κρέας και περιζήτητο. Στην αγορά διατίθεται νωπό, κατεψυγμένο ή καπνιστό και επίσης χρησιμοποιείται για παραγωγή ιχθυάλευρων και ιχθυελαίων. Επαγγελματικά αλιεύεται τράτες βυθού και γρί-γρί και παγίδες. Ιδιαίτερα την περίοδο αναπαραγωγής γίνεται μια εντατική εποχιακή αλιεία του στον Ατλαντικό. Από ερασιτέχνες μπορεί να πιαστεί με συρτή βυθού, μολύβι φύλακας, καθετή κοκ

Περιγραφή: Το σώμα του είναι ωοειδές, χοντρό και συμπιεσμένο στα πλάγια. Το μήκος του είναι συνήθως 50 εκατοστά αλλά έχει καταγραφεί μήκος 95 εκατοστών και βάρος 12 κιλά. Το προφίλ κεφαλής είναι κατά κανόνα κυρτό. Το στόμα του είναι χαμηλά, τα χείλη του παχιά και οι σιαγώνες πολύ δυνατές. Μπροστά έχει κυνόδοντες (4 πάνω και 6 κάτω) και ακολουθούν σε 2 ή 3 σειρές δόντια μασητήρες 10-13 πάνω και 6-7 κάτω. Πίσω από τη σειρά των κυνόδοντων υπάρχουν μερικά μικρότερα δόντια. Το ραχιαίο πτερύγιο έχει 11-12 σκληρές άκανθες και 9-11 μαλακές ακτίνες. Οι πρώτες 2 άκανθες είναι χαμηλές, η 3η έως 5η είναι μεγαλύτερες και νηματοειδείς στα νεαρά. Το εδρικό πτερύγιο έχει 3 άκανθες και 8 ή 9 μαλακές ακτίνες. Η πρώτη μαλακή ακτίνα των κοιλιακών πτερυγίων είναι νηματοειδής.

Βιολογικά στοιχεία: Είναι σαρκοφάγο με πολύ ισχυρά σαγόνια. Τρέφεται με δίθυρα, καρκινοειδή και με άλλα μικρότερα ψάρια. Ωριμάζει σεξουαλικά όταν γίνει 18 εκατοστά και αυτό γίνεται σε ηλικία περίπου 2 ετών. Μεταναστεύουν για αναπαραγωγή μεταξύ άνοιξης και φθινοπώρου και πηγαίνουν προς τις ακτές για να αφήνουν τα αυγά τους παράλληλα προς την ακτή πάνω από μαλακούς βυθούς και σε μικρό βάθος.

9. Φαγκρί, Φάγγρος, Μερτζάνι, Φαγκρί κορωνάτο

Επιστημονικό όνομα: **Pagrus pagrus**, Αγγλικό όνομα: **Red porgy, Common seabream**

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/1756>

Γενικά: Οι ψαράδες αναφέρονται σε αυτό σαν τον «βασιλιά των ψαριών», λόγω του μεγέθους και της ομορφιάς του, αλλά και λόγω της «κορώνας» (εξόγκωμα) ένα χαρακτηριστικό που έχει το αρσενικό μεγάλο φαγκρί οπότε και λέγεται «κορωνάτο».

Χαρακτηριστικά: Είναι ένα βενθοπελαγικό ψάρι (πατόψαρο) των αλμυρών υδάτων (Marine; benthopelagic; Oceanodromous) της οικογένειας των Σπαριδών του γένους Pagrus που ζει κοπαδιαστά σε περιοχές του Ατλαντικού της Μεσογείου και της Μαύρης θάλασσας. Πραγματοποιεί εποχικές μεταναστεύσεις, σε κοντινές όμως περιοχές, για αναπαραγωγή.

Αποτελεί κοινό ψάρι των ελληνικών θαλασσών που του αρέσουν τα καθαρά και σχετικά ζεστά νερά.

Ζει κοντά στο βυθό, σε ανοικτά νερά σε σκληρούς, βραχώδεις και ακατάστατους με μπάζα ή και αμμώδεις βυθούς. Το βρίσκουμε σε βάθος από 30 μέχρι 250 μέτρα ανάλογα με την εποχή. Συνήθως το καλοκαίρι είναι από 20 μέχρι 80-100μ και το χειμώνα από 40 μέχρι και 250 μέτρα.

Τα νεαρά ψάρια προτιμούν να είναι σε παρόμοιες περιοχές αλλά κοντά σε μαύρες φυκιάδες ή λιβάδια ποσειδωνίας και σε μεγάλα βάρη (70-250 μέτρα).

Ψάρεμα: Είναι νοστιμότατο ψάρι με άφθονο, τρυφερό, και λευκό ψαχνό και με μεγάλη εμπορική αξία.

Στην αγορά διατίθεται νωπό και κατεψυγμένο ενώ τα συνήθη μεγέθη των αλιευμένων ψαριών είναι μεταξύ 9 και 17 κιλών. Αλιεύεται με δίχτυα από μηχανότρατες, ανεμότρατες και με παραγάδια.

Οι ερασιτέχνες το ψαρεύουν με ψιλό παραγάδι, ζόγκα, καθετή, μολύβι φύλακα, jigging και συρτή του βυθού σε βραχώδη αλλά και αμμουδερές περιοχές κοντά σε φυκιάδες. Εξαιρετικοί ψαρότοποι για το ψάρεμα του με καθετή θεωρούνται οι μικρές ξέρες και οι μεμονωμένοι ύφαλοι που υψώνονται από μεγάλα βάρη και οι τροκάδες ή τραγάνες σε μεγάλα βάρη ενώ για slow Sinking καλύτερη περιοχή είναι εκεί που υπάρχει ομαλός βυθός δίπλα από απότομα κατεβάσματα του βυθού και γενικά αμμώδεις πυθμένες, ανάμεσα ή δίπλα σε ακανόνιστα βράχια.

Για δόλωμα χρησιμοποιείται η γαρίδα, το караβιδάκι, τα μύδια, καλαμάρι, ψαροδόλι και πολλά είδη σκουληκιών. Επίσης από πολλούς συνιστάται όταν τα πετύχουμε, να μαλαγρώσουμε την περιοχή.

Στο ψάρεμα τους πρέπει να έχουμε κατά νου πως τα φαγκριά τρομάζουν εύκολα με το θόρυβο της μηχανής και γι' αυτό συνιστάται να τη σβήνουμε και να τα ψαρεύουμε με τη βάρκα μας να παρασύρεται από το ρεύμα και τον αέρα.

Συχνά τα θηλυκά αρπάζουν βία τα δολώματα μας ενώ τα αρσενικά που είναι πολύ καχύποπτα θα το προσεγγίσουν, θα το επεξεργαστούν, θα το χτυπήσουν με την ουρά τους και μετά θα το βάλουν στο στόμα τους. Μόλις δε αυτά υποψιαστούν κάποιο κίνδυνο το αφήνουν αμέσως και απομακρύνονται. Πρέπει συνεπώς να έχουμε υπομονή και αυτοσυγκράτηση ώστε μόλις καταλάβουμε πως το δόλωμα είναι στο στόμα, να καρφώσουμε δυνατά για να εξασφαλίσουμε το ψάρι. Αν το ψάρι καταφέρει να ξεφύγει τότε αλλάξτε περιοχή γιατί θα περάσουν πολλές ώρες πριν αυτό ή άλλο του κοπαδιού να ξανακτυπήσει. Επίσης το φαγκρί που δεν είναι τόσο επιθετικό όσο το τσαούσι, πιάνεται δύσκολα με τεχνητά δολώματα αλλά θα ορμήσει ευκολότερα σε ένα ζωντανό δόλωμα (νωπό ή κεφαλόποδο).

Καλύτερη ώρα για ψάρεμα του είναι τη νύχτα, λίγο πριν ξημερώσει και μετά τη δύση του ήλιου, αφού τις νυχτερινές ώρες τα ψάρια αυτά είναι πιο δραστήρια. Την ημέρα το φαγκρί τσιμπά πιο εύκολα στα φυσικά δολώματα που ρίχνουμε όμως κοντά στον βυθό και επίσης συνιστάται όταν στοχεύουμε φαγκριά να χρησιμοποιούμε μόνο ένα αγκίστρι. Στους ίδιους τόπους που είναι το Φαγκρί κυκλοφορούν και άλλα μεγάλα ψάρια και συνεπώς το δόλωμα αυτό μπορεί να προσελκύσει ακόμη συναγρίδες, σφυρίδες, τσιπούρες, ροφούς ή σμέρνες. Ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος είναι τα 18 εκ.

Περιγραφή: Το σώμα τους είναι επίμηκες οβαλ, παχύ, μυώδες και στιβαρό και συμπιεσμένο πλευρικά.

Το χρώμα τους είναι χρυσοκόκκινο-ροζ στη ράχη με ασημένιες ανταύγειες στα πλάγια ενώ η κοιλιά τους έχει ένα σαν ξεθωριασμένο ροζ προς το ασημόλευκο χρώμα. Το κεφάλι του από τον αυχένα ως το στόμα είναι πιο σκούρο, ενώ καμιά φορά υπάρχουν μικρές γαλάζια στίγματα στη πάνω πλευρές που είναι ιδιαίτερα εμφανείς στα μικρής ηλικίας ψάρια. Επίσης συχνά εμφανίζεται μια πιο σκούρα περιοχή γύρω από τα θωρακικά πτερύγια στη μασχάλη. Η ουρά τους είναι σκούρο ροζ χρώματος με τις άκρες να είναι ασπριδερές. Τα υπόλοιπα πτερύγια του είναι ροζ.

Το σώμα του καλύπτεται από αρκετά μεγάλα και χοντρά λέπια που μειώνονται προοδευτικά προς τα πίσω. Επίσης έχει και στα μάγουλα του 6-7 σειρές λεπιών.

Το κεφάλι του είναι στρογγυλεμένο, κυρτό με την κυρτότητα πολύ πιο απότομη μπροστά από τα μάτια και μέχρι το στόμα.

Το στόμα του είναι πλατύ με πολλά δόντια. Έχει 4 κυνόδοντες στην πάνω σιαγόνα και 6 στην κάτω που είναι πολύ δυνατά και κοφτερά και ακολουθούνται από άλλα μικρότερα που δεν είναι τόσο κοφτερά. Στη συνέχεια ακολουθούν δυο σειρές μικρότερων δοντιών μασητήρες.

Το ραχιαίο πτερύγιο είναι μονοκόμματο και έχει 12 σκληρές άκανθες (ακίδες) και 9-12 μαλακές ακτίνες. Έχει δυο κοιλιακά πτερύγια τριγωνικού σχήματος και δύο πλευρικά που είναι κοντά.

Το εδρικό πτερύγιο έχει 3 σκληρές άκανθες και 8-9- μαλακές ακτίνες.

Η ουρά του είναι πλατιά και διχαλωτή.

Βιολογικά στοιχεία: Είναι ένα δυνατό, ταχικίνητο και σαρκοφάγο ψάρι που συμπεριφέρεται και σαν αρπακτικό και σαν ψάρι που σκαλίζει το βυθό. Τρέφεται με άλλα μικρότερα ψάρια, με μαλάκια με προτίμηση στα καβούρια και οστρακοειδή τα οποία χάρη στα δυνατά του σαγόνια και δόντια, θρυμματίζει εύκολα. Οι ώρες που κυνηγάει ή ψάχνει για τροφή μπορεί να είναι όλη την ημέρα και τη νύχτα, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις τα κυνηγητικά του ένστικτα είναι πιο έντονα τις νυχτερινές ώρες.

Η διάρκεια ζωής τους είναι περί τα 17-19 χρόνια, το μήκος τους είναι κατά μέσο όρο 35 cm ενώ μπορεί να φτάσουν μέχρι και 90 εκατοστά και βάρος 9-17 κιλά. Τα μεγαλύτερα σε μέγεθος τα βρίσκουμε σε μεγαλύτερα βάθη. Το μέγεθος τους αυξάνει συνεχώς μέχρι τα 7 χρόνια ζωής τους ενώ μετά ο ρυθμός ανάπτυξης σταθεροποιείται για ένα χρόνο και μετά μειώνεται.

Είναι ερμαφρόδιτα. Ωριμάζουν σεξουαλικά σε ηλικία των 2 περίπου ετών ως θηλυκά. Όταν αυτά φτάσουν σε μήκος 19-25 εκατοστά, δηλ. σε ηλικία 3 ετών τότε μεταμορφώνονται σε αρσενικά.

Η περίοδος αναπαραγωγής του είναι από Ιανουάριο μέχρι Ιούνιο σε θερμοκρασίες 2-19 βαθμών ανάλογα με το γεωγραφικό πλάτος της περιοχής. Τότε τα ενήλικα κινούνται προς την άκρη της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας. Η γονιμοποίηση είναι εξωτερική και ένα θηλυκό μήκους 30 εκ (βάρος περίπου 400 γραμ) μπορεί να γεννήσει περί τις 50.000 αυγά ενώ μήκους 50 εκ (βάρος περίπου 2 κιλών) μπορεί να γεννήσει 500.000 αυγά.

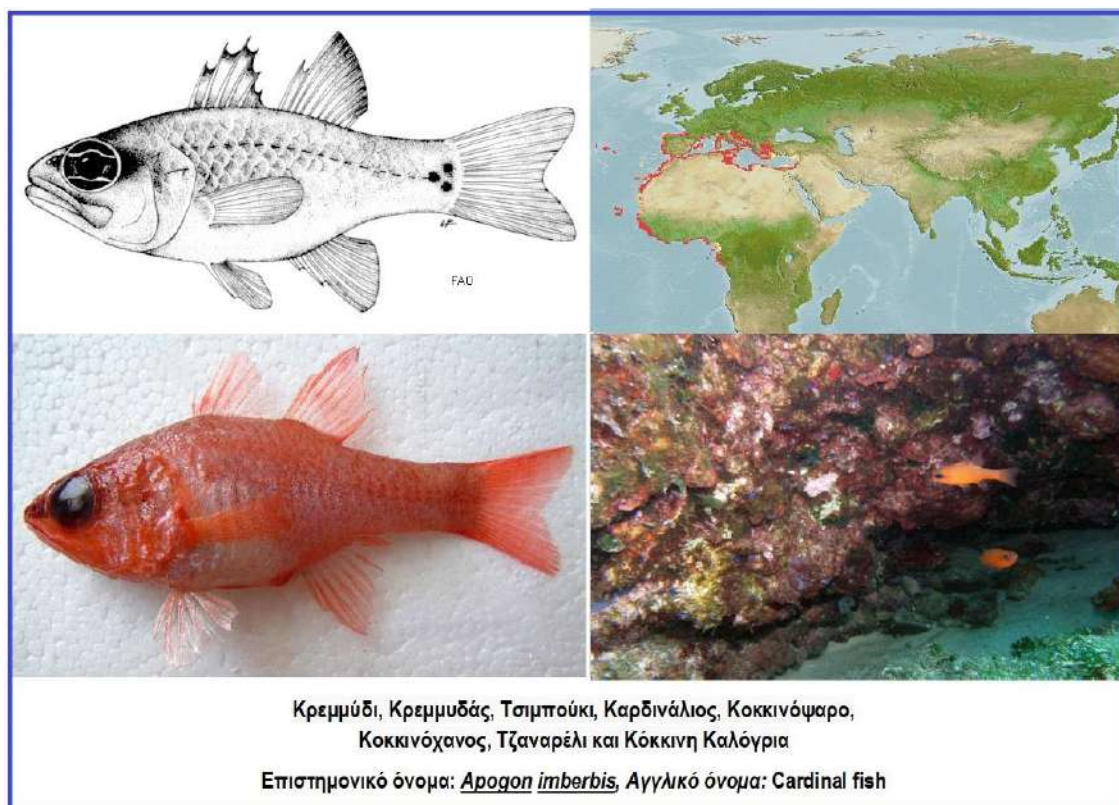
Άλλα ψάρια.

Επίσης στα μέρη που ψαρεύουμε με καθετή, συχνά εμφανίζεται και ένα άλλο ψάρι, «κόκκινο» και αυτό, «το κρεμμύδι» που όμως δεν προτιμάται για φαγητό αλλά μας εκνευρίζει γιατί μας χαλά το δόλωμα (!) Ας το δούμε και αυτό.

1. Κρεμμυδι, Κρεμμυδάς, Τσιμπούκι, Καρδινάλιος, Κοκκινόψαρο, Κοκκινοφόρος, Κοκκινόχανος, Τζαναρέλι και Κόκκινη Καλόγρια.

Επιστημονικό όνομα: *Arogon imberbis*, Αγγλικό όνομα: Cardinal fish

Σχετ.: <https://www.fishbase.se/summary/1693>

Γενικά: Παρά το παράξενο όνομα του το Κρεμμύδι (*Arogon imberbis*) δεν έχει καμία σχέση με κρεμμύδι το δε αγγλικό του όνομα προέρχεται από το α και το πύγων δηλ. που δεν έχει πηγούνι. Η όψη του μας θυμίζει αρκετά χρυσόψαρο του γλυκού νερού.

Χαρακτηριστικά: Πρόκειται για ένα θαλάσσιο ψάρι του γένους των περκόμορφων της οικογένειας των Αρογονιδάε (Cardinalfishes) που ζει σε βυθούς με πέτρες και σε υφάλους σε βάθη από 10 μέχρι και 200 μέτρα. Το βρίσκουμε σχεδόν σε όλο τον κόσμο αλλά κυρίως στον Ανατολικό Ατλαντικό και Μεσόγειο και δεν είναι μεταναστευτικό είδος.

Ψάρεμα: Είναι ακίνδυνο για τον άνθρωπο, τρώγεται αλλά δεν είναι νόστιμο και γι'αυτό δεν αλιεύεται συστηματικά. Ψαρεύεται κατά λάθος στην καθετή και χρησιμοποιείται σαν δόλωμα στο ψάρεμα με αγκίστρι. Στο εμπόριο μπορεί να το βρούμε ζωντανό για να μπει σε ενυδρείο.

Περιγραφή: Είναι ένα μικροκαμωμένο ψάρι με σύνηθες μήκος 5-8 εκατοστά, που μπορεί να φτάσει μέχρι και τα 15 εκατοστά. Το σχήμα του είναι κοντόχοντρο. Είναι πλατύ και χοντρό στη μέση και μακρύτερο προς την ουρά. Το ραχιαίο του πτερύγιο έχει 7 άκανθες και 9-10 μαλακές ακτίνες ενώ το εδρικό έχει 2 άκανθες και 8-9 μαλακές ακτίνες. Το θωρακικό του πτερύγιο είναι χαρακτηριστικά πολύ μακρύ. Το χρώμα του σώματος και των πτερυγίων είναι χρυσοπορτοκαλί που ανάλογα με το περιβάλλον μπορεί να το βρούμε και σε ροδοκόκκινες απόχρωσης. Η πάνω και η πίσω πλευρά του κεφαλιού του είναι πιο σκούρα ενώ καμιά φορά έχει δύο ή τρεις σκοτεινές κηλίδες κατά μήκος της βάσης του ουραίου πτερυγίου. Τα μάτια του είναι πολύ μεγάλα, πολύ μεγαλύτερα από το ρύγχος του.

Βιολογικά στοιχεία: Κατοικεί σε λασπώδεις ή βραχώδεις πυθμένες και σπηλιές σε σκιερές περιοχές και σκοτεινούς οικότοπους. Αποτελεί συνηθισμένο είδος σε βραχώδεις και κοραλλιογενείς περιοχές με καθαρά νερά, που είναι κοντά στις ακτές.

Ενίοτε σχηματίζει σχολεία και μερικές φορές είναι μοναχικό ψάρι. Αυτά που είναι σε θαλάσσιες σπηλιές σχηματίζουν μεγάλα κοπάδια, ενώ αυτά που είναι δίπλα σε βράχους και σε λιβάδια ποσειδωνίας συνήθως είναι μεμονωμένα. Την ημέρα βρίσκεται στη σκιά των βράχων όπου κολυμπά νωχελικά με το κοπάδι του. Είναι πολύ συνηθισμένο είδος στο Σαρωνικό κόλπο και το συναντάμε σε βάθη από ένα μέχρι 100 μέτρα.

Τέλος νομίζω αξίζει να αναφερθούμε και σε ένα άλλο ψάρι το οποίο συχνάζει στις περιοχές που βρίσκουμε τα κόκκινα και δεν είναι κόκκινο που δεν είναι άλλο από τον γνωστό μας «χάνο». Έστω και αν δεν πετύχουμε ή δεν πιάσουμε «κόκκινα» ο χάνος θα μας αποζημιώσει.

2. Χάνος, Επιστημονικό όνομα: *Serranus cabrilla*, Αγγλικό όνομα: Comber

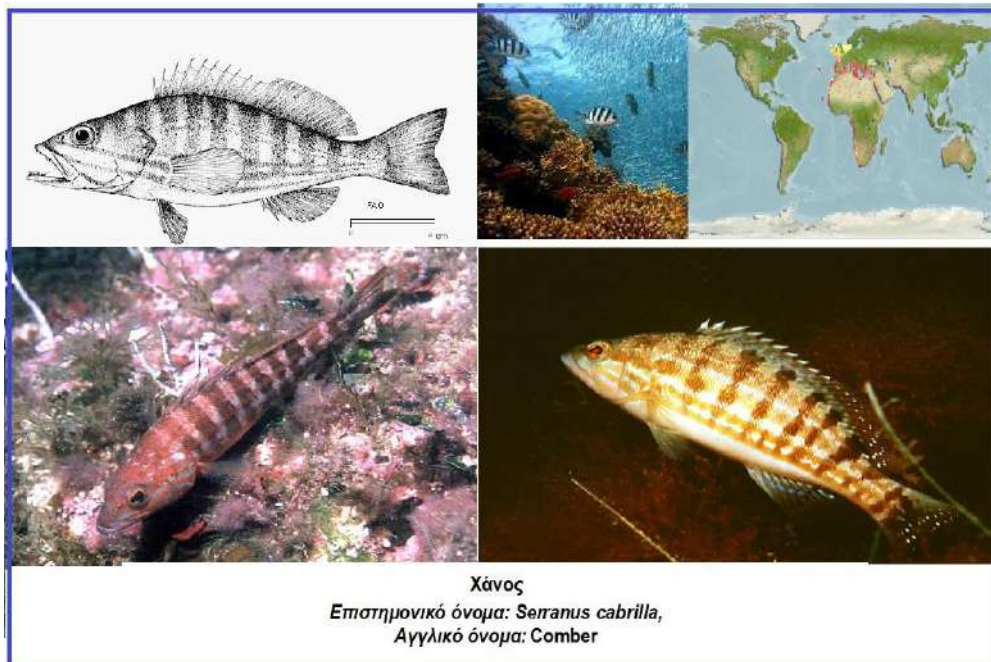
Σχετ.: <https://www.fishbase.in/summary/Serranus-cabrilla.html>

Γενικά: Είναι συγγενικό είδος με άλλα μεγάλα ψάρια όπως ροφοί, λαβράκια και πέρκες με τις οποίες μοιάζει τόσο στην όψη όσο και στις συνήθειες.

Χαρακτηριστικά: Θαλάσσιο βενθικό ψάρι (πατόψαρο) του γένους περκόμορφων και της οικογένειας σερανίδες (*Serranus*). Το βρίσκουμε στον Ατλαντικό ωκεανό, στη Μεσόγειο, στη Μαύρη και στην Ερυθρά θάλασσα. Ζει σε βάθη από 2 μέχρι και 500 μέτρων στον Ατλαντικό και 200 μ στη Μεσόγειο και το συναντάμε σε βραχώδεις, πετρώδεις ή αμμώδεις βυθούς, σε περιοχές με τραγάνα και δίπλα στις πάνω πλαγιές των βράχων. Στα βαθιά νερά ζούνε γύρω από ξέρες ή υφάλους ενώ σε μικρότερα βάθη (20-50 μέτρα) κολυμπούν πάνω σε σκληρούς βυθούς ακόμη και σε βυθούς με *Posidonia*, άμμο και λάσπη

Ψάρεμα: Το κρέας τους είναι λίγο αλλά πολύ εύγευστο. Ψαρεύεται με ψιλό παραγάδι και με καθετή. Στην καθετή έχει καλό τσίμπημα αλλά ανεβαίνει πάνω χωρίς αντίσταση, σαν πέτρα!

Περιγραφή: Το σώμα του είναι σχεδόν στρογγυλό, με πολλά αλλά μικρά λέπια και το χρώμα του

καστανόασπρο με 9 λοξές, όρθιες ταινίες καφετιές και 3 πιο σκούρες μακριές από το κεφάλι μέχρι την ουρά που πολλές φορές διασταυρώνονται. Το ραχιαίο πτερύγιο μονοκόμματο με 10 σκληρές ακτίνες εμπρός και 14-15 αγκαθωτές πίσω. Η ουρά του είναι στρογγυλεμένη

προς τα μέσα.

Το μήκος του κυμαίνεται συνήθως από 5 ως 25 εκατοστά, ενώ έχει μετρηθεί χάνος με μήκος 40 εκατοστών.

Βιολογικά στοιχεία: Ο χάνος, όπως και τα άλλα είδη του γένους σερράνος, είναι ερμαφρόδιτος οργανισμός που η περίοδος ωοτοκίας του μπορεί να είναι από την άνοιξη ως τέλος Ιουλίου.

Τρέφεται με άλλα ψάρια, κεφαλόποδα, καρκινοειδή και οστρακόδερμα.

Το λυθρίνι μοιάζει πολύ με

1. το φαγκρί του οποίου το σώμα είναι πιο χοντρό, το κεφάλι του πιο στρογγυλό (του λυθρινιού είναι πιο μυτερό), τα λέπια του πιο σκληρά και το χρώμα ενιαία ερυθρό-ροζ.
2. το μπαλά - γουρλομάτη του οποίου τα μάτια είναι πολύ πιο μεγαλύτερα, οι άκανθες πιο σκληρές και το χρώμα του πιο ρόδινο.
3. το μπαλά - κεφαλά του οποίου το σώμα είναι πιο μακρόστενο, το χρώμα πιο ανοικτό με μια ασημί-ροζέ απόχρωση και φέρει μια στάμπα-αποτύπωμα πάνω από τη βάση των θωρακικών πτερυγίων
4. το μουσομούλι που έχει πιο μακρόστενο σώμα (μοιάζει με γόπα), πιο ασημί χρώμα και φέρει μια στάμπα ακριβώς στη βάση των θωρακικών πτερυγίων.

Ανακεφαλαιώνοντας για τα «κόκκινα» ψάρια το λυθρίνι μοιάζει πολύ με τα συγγενικά του ψάρια και έχει τις παρακάτω διαφορές:

1. Με το **φαγκρί** του οποίου το σώμα είναι πιο χοντρό, το κεφάλι του πιο στρογγυλό (του λυθρινιού είναι πιο μυτερό), τα λέπια πιο σκληρά και το χρώμα ενιαία ερυθρό-ροζ.
2. Με τον **μπαλά - γουρλομάτη** του οποίου τα μάτια είναι πολύ μεγαλύτερα, οι άκανθες πιο σκληρές και το χρώμα πιο ρόδινο.
3. Με τον **μπαλά - κεφαλά** ο οποίος έχει πιο μακρόστενο σώμα, πιο ανοικτό ασημί-ροζέ χρώμα και μια στάμπα-αποτύπωμα πάνω από τη βάση των θωρακικών πτερυγίων
4. Με το **μουσομούλι** που έχει πιο μακρόστενο σώμα (μοιάζει με γόπα), μικρότερα μάτια, πιο ασημί ή ροδο γκριζωπό χρώμα και μια στάμπα ακριβώς στη βάση των θωρακικών πτερυγίων.

Καλά ψαρέματα!

Βιβλιογραφία

Καν(ΕΚ) 1967/2006 και 302/2009, & Β.Δ. της 26-1-1954 ΦΕΚ 25Α περί ελάχιστου επιτρεπόμενου μεγέθους αλιευμάτων

Ιστοσελίδες από <https://www.fishbase.se/>

Ιστοσελίδες από Wikipedia

<http://www.fao.org/fishery/species/search/en>

<http://www.iucnredlist.org/>

http://www.psaria.eu/2015/07/blog-post_20.html

https://www.alfavita.gr/koinonia/229010_enas-odigos-gia-na-mathete-poia-einai-ta-ellinika-psaria

<https://www.boatfishing.gr/article-post/syrti-me-molyvi-fylaka-psarema-gia-fagkria-kai-tsaoyisia/>

<https://www.drososfishing.gr/inchiku-tsaousi-doro-tis-thalassas-ston-psara/>

<https://www.wikiwand.com/el/%CE%A3%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%82> ργ